HALKIN GÖZÜ
HALKIN KULAĞI
HALKIN DİLİ

Son Posta

Sene 12 — No. 3990 | Yazı işleri telefonu: 20203 | PAZARTESİ 8 EYLÜL 1941 | İdare işleri telefonu: 20203 | Fiatı 5 kuruş

Millî Şef İstanbulu şereflendirdiler

Sayın İnönü Bursalılara hitabesinde güzel san'at sevgisine işaret buyurdular

Millî Şef coşkun tezahürat arasında Bursadan ayrılmadan önce ziraat mektebini ve askerî liseyi ziyaret ettiler

Bursa, 7 (A.A.) — Reisicümhur İsmet İnönü Cümhuriyet Halk Partisi tarafından belediyede şereflerine verilen ziyafette Bursalılara aşağıdaki hitabede bulunmuşlardır:

Bursalılar, sevgili vatandaşlarım, İki gündenberi aranızdayım. Beni sevgi ile kabul ettiniz size çok müteşekkirim, aranızda bahtiyar bir zaman geçiriyorum. Sizi neş'eli ve kuvvetli buldum. Bununla çok iftihar ediyorum. Bursadan ayrıldıktan sonra vatanın diğer köşelerine gittiğim vakit sizi neş'eli ve her fedakârlığa hazır gördüğümü anlatacağım.

Bursalılar, sizin, memlekette hususî vazifeleriniz vardır. Bu vazifeyi çok iyi anlamalısınız. Bursa, memleketin her zamanki hayatı için güzel her şeyin örneği olarak tanınmalıdır.

Tabiatin, tarihin bu kadar zengin ve güzel olduğu bir yerde her vatandaş tarihte sevilen her şeyin örneğini, anlayışını vermeğe mecburdur.

Güzel san'at

Burada, mekteb çocuklarını ve erkek çocuklarımızı da gördüm. Resimde, elişlerinde, tabiata aid her işde babalarının, analarının, kanlarında devamlı izler taşıdıklarını gösteriyorlar. Bu kadar istidatlı vatandaşlar güzel san'atta, resimde, heykelde, musikide, süsleme san'atlarında vatanın her köşesine örnek olmalıdırlar. Güzel san'at, güzel sevgisi deyip geçmeyiniz. Bir milletin terbiyesinde, seviyesinde yükselmesinde en maddi alanlarda çok kudret göstermek için güzel san'at sevgisi yüksek olmalıdır. Bu kadar istidatlı Bursa, bu güzel san'at istidadında, bütün memle-

(Devamı 2 nci sayfada)

Bu sabahki haberler

Bu sabahki Sovyet tebliği

Şimal buz denizinde bir denizaltı yakaladık

Moskova 8 (Radyo 7,45) — Sovyet istihbarat bürosu tarafından bu sabah neşredilen harb tebliği:

7 Eylûl günü ordularımız bütün cephelerde düşmana karşı şiddetli muharebeler vermekte devam etmişlerdir. Tayyarelerimiz, harb meydanındaki düşman kuvvetlerine ağır darbeler indirmiş ve hava meydanlarında düşman tayyarelerini tahrib etmiştir.

5 Eylûlde cereyan eden hava harekâtında, yerde ve havada olmak üzere, 23 düşman tayyaresi tahrib ettik; bizim kayıbımız 11 tayyaredir.

Şimal Buz denizinde, «U. 73» isimli bir Alman denizaltısı yakalanmıştır.

Cephenin garb kısmında çok şiddetli bir muharebeden sonra düşman çok gerilere atılmış 3 köy, 6 tepe istirdad edilmiştir. Bu muharebede düşmanın 50 makinelitüfek yuvası, 6 tankı, 17 torpil topu, muhtelif çapta 13 topu tahrib edilmiştir. Düşman 1500 den fazla ölü ve yaralı terketmiştir.

Londraya göre bu sabahki harb vaziyeti

Almanların şimdiye kadar 7200 tayyare kaybettikleri bildiriliyor

Londra 8 (A.A.) — Sovyet Rusyadaki harb vaziyeti bugün şu manzarayı arzetmektedir:

Şimal cephesinde: Leningrad civarında muharebeler büyük bir şiddetle devam etmektedir. Leningradın merkez ve cenub istikametlerinde Almanlar müdafaa mintakalarını henüz zaptedememişlerdir.

Şimalde ise düşman uzakta bulunmaktadır.

Merkez cephesinde: Bu cephede mahalli hareketler vukubulmaktadır.

Gomel istikametinde yapılmış olan hareketler neticesinde müteaddid köyler düşmandan geri alınmıştır.

Cenub cephesinde: Odesa mükemmel surette müdafaa edilmektedir.

Londra 8 (A.A.) — Yüksek rütbeli bir Rus hava zabitinin Kızıl Yıldız gazetesinde yazmış olduğu bir makalede Almanların bütün hava kuvvetlerini Sovyet Rusyaya karşı harekete geçirmiş olmalarına reğmen şark cephesinde hava hakimiyetini elde edemediklerini ve şimdiye kadar Almanların 7200 tayyare kaybettiklerini ve bunları kolay bir surette telâfi edemiyeceklerini bildirmiştir.

Sovyet harb gazetesinin mühim bir makalesi

Londra 8 (A.A.) — Sovyet harb gazetesinde çıkan bir makalede Odesanın mukavemeti tebarüz ettirilmektedir. Odesanın kendisini daha birçok günler ve haftalar muvaffakiyetle müdafaa edeceği yazılmaktadır.

Makalede denilmektedir ki: Ukraynanın zaptı neticesinde Rus askeri istihsalâtının felce uğratıldığı hakkında Almanlar tarafından ileri sürülen iddialar hakikate uygun bulunmamaktadır.

Sovyetler harb istihsalâtını temin eden ve bilhassa tank ve tayyareler imal eden fabrikalardan mühim bir kısmını uzaklarda, Ural dağları arkasında ve Sibiryada tesis eylemişlerdi.

Ukraynanın düşman tarafından zaptini müteakib bu fabrikalar sayesinde Rus ordusu gene eskisi gibi mebzul miktarda harb malzemesine malik bulunmaktadır ve bulunacaktır.

Almanlar Ukraynanın sarkında bulunan Bumbos kömür madenlerini dahi ele geçirseler bunun ehemmiyeti olmıyacaktır. Çünkü Uraldaki kömür madenleri bunların Ruslar tarafından kaybedilmesini telâfi edecektir.

Ruzveltin nutku

Londra 8 (A.A.) — Ruzvelt bugün söyliyeceği çok mühim nutku, annesinin vefatı dolayısile Perşembeye talik eylemiştir.

Alman askerleri bir Sovyet kasabasına hücum ederlerken

Cephe manzarası alan şehir

LENİNGRAD MUHAREBESİ ŞİDDETLENDİ

Ruslar bir Alman alay sancağını ele geçirdiklerini bildiriyorlar

Bataklıklara saplanan tanklar

İstokholm, 7 (A.A.) — — D. N. B. Petersburgtaki bolşevik belediye kâtiblerinden ve Peterburg mıntakası konseyi azasından Kasmezof dün öğleden sonra radyo ile Petersbug halkına şu hitabede bulunmuştur:

«Petersburg halkı şehri müdafaa etmek suretile Petersburgu ye-

[Devamı 5 inci sayfada]

Kiyefte her ev bir kale haline sokuldu

Moskova 7 (A.A.) — Moskova radyosunun bildirdiğine göre, Kiyef halkı normal hayatlarına devam etmektedirler. Kadınlar mutad vechile, civar bölgelerdeki işçilerin her gün malları pazar meydanlarında toplanmaktadır. Şehirde her ev ufak fakat kuvvetli bir kale haline sokulmuştur. Halkın bir parolası vardır. O da şudur: Kiyef bir Sovyet şehridir ve öyle kalacaktır.

Alman tebliği

Kiyefe karşı tazyik gittikçe artıyor..

FİN TEBLİĞİ

"Üç gün muharebeden sonra kıt'alarımız 75 kilometre ilerlediler,,

Ukraynada vaziyet

Berlin 7 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Şark cephesinde harekât plân mucibince devam etmektedir.

İngiliz sahilleri açıklarında Alman savaş tayyareleri himayeli bir gemi kafilesine mensub cem'an 3.000 tonilâto hâcminde dört düşman ticaret gemisini tahrib etmiş ve diğer büyük bir ticaret gemisini de mühim hasara uğratmıştır.

5/6 Eylûl gecesi, büyük bir Alman savaş tayyare teşekkülü, Süveyş civarında Ebu Süheyladaki İngiliz tayyare meydanını büyük muvaffakiyetle bombalamıştır.

5/6 Eylûl gecesi, Alman savaş tayyarelerinin İskenderiye deniz üssüne yaptıkları taarruz esnasında Alman bombaları şark limanına düşmüş ve mühim hasar olmuştur. Bir petrol deposu yakılmıştır.

Fin tebliği

Helsinki, 7 (A.A.) — Resmen haber verildiğine göore oldukça uzun bir te-

(Devamı 5 inci sayfada)

İNGİLİZ-TÜRK TİCARETİ

İngiltereden bir milyon 600 bin İngiliz liralık mal gönderildi

Gönderilen mallar arasında lokomotif ve tekerlekli vesait te var

Londra 7 (A.A.) — Reuter bildiriyor:

Son haftalar zarfında Türkiye ile Büyük Britanya arasında yapılan ticari muameleler, iki memleket beynindeki ticari münasebatın ehemmiyetini göstermektedir.

Son haftalar zarfında, İngiltere, Türkiyeye, cem'an 160.000 İngiliz liralık mal göndermiştir.

Bu emtianın içinde Türkiyenin İtalyadan ithal edemediği bin ton bakır sülfatı vardır.

İngiltere, Türkiyeye, kahve, loko-

(Devamı 5 inci sayfada)

Hariciye Vekili İstanbula geldi

Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu bu sabahki ekspresle Ankaradan şehrimize gelmiştir. Vekil şehrimizde bir kaç gün istirahat ettikten sonra Ankaraya dönecektir.

İstanbulun yeni emniyet müdürü

İstanbul emniyet müdürlüğüne getirileceğini evvelce yazdığımız Başvekâlet İstanbul arşiv dairesi müdürü Kâmranın, şehrimiz emniyet müdürlüğüne tayini tahakkuk etmiştir.

Emniyet müdürlüğü makamını bir müddettenberi vekâleten ve muvaffakiyetle idare etmekte olan genç ve güzide idare âmirlerimizden Salâhattin Korkud da terfian Edirne vali muavinliğine tayin edilecektir.

Bu suretle inhilâl eden şehrimiz emniyet müdür muavinliğine de değerli zabıta erkânımızdan Bürhanettin Tüzünün getirilmesi muhtemeldir.

Ruzveltin annesi vefat etti

Amerika Cümhurreisinin nutkunu tehir etmesi muhtemel..

Hayd Park Nevyork, 7 (A.A.) — Bay Ruzvelt'in annesi, Grenvıç saatile 16 yı on beş geçe vefat etmiştir.

Son Posta: B. Ruzveltin validesi 86 yaşında bulunuyordu.

Vaşington, 7 (A.A.) — Beyaz saray memurları, Cümhur Reisinin, Pazartesi akşamı söyliyecek olduğu nutku annesinin vefatı dolayısile, söylemekten sarfınazar mı edeceği, tehirine mi, yoksa söylemeğe mi karar vereceği hakkında şimdiye kadar fikir beyan edememişlerdir.

Alınan tedbirler değiştirilmediği takdirde Cümhur Reisi Ruzvelt nutkunu Vaşington yerine Hayd Park'tan söyliyecektir.

Askerî vaziyet

Odesa müstahkem mevkii aradan bu kadar gün geçtiği halde neden zaptedilemedi?

Yazan: Emekli general K. D.

1 — Şark cephesinin umumî vaziyetinde dün, evvelki güne nazaran esaslı bir tebeddül olmamış ve Ladoga gölile Finlandiya körfezi arasındaki Kareli berzahında çetin muharebeler yaparak Neva nehir veya kanalına, yahud daha açık bir ifade ile 22 kilometre imtidadındaki Leningrad - Şlüsselburg hattına doğru ilerlemekte olan Fin ordusu sağ kanadile Leningrada 25 : 30 kilometrelik bir mesafeye yaklaşmış olduğu halde bu müstahkem mevkiin durumunda yeni bir [illegible] husule gelmemiştir. Kezalik, cenubdaki Odesa müstahkem mevkiinin muhasarası keyfiyetinde de kayda değer bir inkişaf bildirilmemiştir. Buna rağmen şark cephesinde tarafeyn duruş dinlenmeden boğuşmakta ve akan hesabsız insan kanının kin ve ihtirası daha ziyade alevlendiren uğultusu içinde yeni hareketlerin plânlarını çizmektedir.

Kızılordunun müttefik ordularla ne kadar büyük ve derin bir kin ve intikam hissile çarpıştığını anlıyabilmek için üç tarafından muhasara edilerek yalnız deniz cephesi açık kalmış olan Odesa müstahkem mevkiinin aradan bu kadar gün geçtiği halde Alman - Rumen kuvvetleri tarafından hâlâ zaptedilememiş olduğunu gözönüne almak ve bu hususta bundan evvelki Umumi Harbin bazı muhasaralarile bir mukayese yapmak kifayet eder.

Alman orduları, bundan evvelki Cihan Harbine başladıkları zaman sıklet merkezlerile gene Belçika üzerinden yürümüşlerdi ve tahkimat mütehassısı olan Belçikalıların çok mühim bir giriş istikameti olan Meuse vâdisini kapamak üzere hakikaten

[Devamı 5 inci sayfada]

Bulmacamız

Bugün neşrettiğimiz ikinci seri bulmacamız da nihayete ermiştir. 30 bulmacayı da halletmiş olan okuyucularımızın bunları gönderme lerini rica ederiz. Üçüncü seri bulmacaya yarından itibaren tekrar devam edeceğiz.

Veliefendide yapılan dünkü at yarışları

İzmirde yapılan Ankara - İzmir muhtelitleri maçını İzmir 3 - 1 kazandı

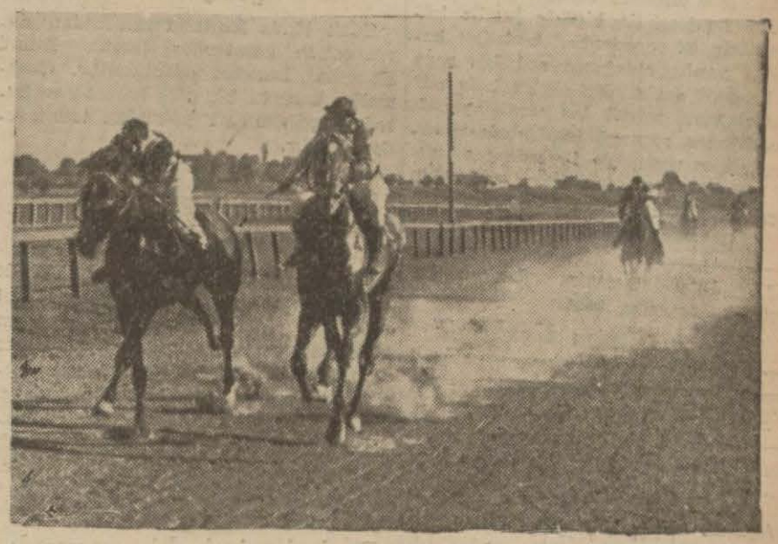

Dünkü at yarışlarından heyecanlı bir safha

İstanbul Vilâyeti tarafından tertib edilen at yarışlarının birinci hafta koşuları dün büyük bir kalabalık önünde Veliefendi koşu mahallinde yapıldı.

İstanbul yarışlarının hemen hemen sona yaklaşması, meraklıların bu mevsim yarışlara ümidin fevkinde bir alâka göstermiş olmaları dünkü koşuları ender görülür bir heyecana soktu. Dünkü yarışlarda göze batan tek nokta az atın kaydedilmiş olması idi. Bununla beraber bahsi müşterek üzerinde oynıyanlar pek fazla idi.

Birinci koşu: Bu yarışa üç yaşında yerli yarım kan İngiliz erkek ve dişi taylar iştirak etti.

1 — Heves (Suat Kara Osman) 1,42 dakika.

2 — Delikanlı (Tevfik Âli Çınar)

Bu yarışta ganyan 125 kuruş verdi.

İkinci koşu: Üç yaşında saf kan A-

(Devamı 2 nci sayfada)

Hergün

İngilterede efkârı Umumiye ile mümtaz Sınıfın rolleri

Ekrem Uşaklıgil

Siyaset âleminin birçok vak'alarında büyük rol oynamış meşhur bir Fransız muharriri beş altı sene evvel Londraya gidiyor.

Bu seyahati yaparken takib ettiği mühim bir maksad var, mensub olduğu fırka son intihabı kazanarak hükûmetin idaresini ele almıştır, Fransız politikasında en esaslı teşiri yapan müttefik İngilterenin düşünceleri etrafında yeni nazırları tenvir etmek lâzım.

Fransız muharriri İngilterenin yabancısı değildir, Londrada içtimai, idari, politik hayatta mühim mevki işgal etmekte olan birçok tanıdık ve dostları mevcud. Onlarla bazan ayrı ayrı, bazan toplu konuşuyor. Fransanın derdlerini bir türlü anlatamamak, isteklerini bir türlü anlatamamak noktasından İngiliz hükûmetinden şikâyetleri çoktur. Fransız muharririni dinledikten sonra İngiliz dostları şu tavsiyede bulunuyorlar:

— Mühim bir meselede İngiliz hükûmetinin muvafakatini ve işbirliğini elde etmek mi istiyorsunuz? Londra kabinesi ile sonu gelmez notalar teati etmek usulünden vazgeçerek her şeyden evvel İngiliz milletinin mümtaz sınıfını kendinize taraftar yapmıya bakınız. İngilterede mutlak kuvvet efkârı umumiyenin elindedir, fakat efkârı umumiye dalma mümtaz sınıfın hazırlayıp gösterdiği yol üzerinde yürür. Yalnız, bu, biraz zamana tevakkuf eder. Bir defa mümtaz sınıf ve onu takiben efkârı umumiye kazanıldı mı, hükûmet derhal herkesin benimsediği yola döner.

Fransız muharriri memnun değil, her mühim meselede İngilterenin, esasen bütün memleketin birçok müessese-lerine dağılmış olan mümtaz sınıfını ve o sınıfın tavassutu ile nice zaman sonra efkârı umumiyeyi, onun zoru ile de hükûmeti elde etmek mecburiyetinde kalacak olan bir Fransız nazırının kaybedeceği zamanla geçirdiği üzüntüleri düşünüyor, tavsiyeyi pratik bulmaktan çok uzaktır ve memleketine biraz bedbin olarak dönüyor. (*)

Bir Fransız muharririne Londrada söylenmiş olan bu sözler münasebetile diktatörlükler ile demokrasilerin yekdiğerine yaklaştıkları veya yaklaşır göründükleri noktalar etrafında mütalea dermeyan etmek niyetinden uzağız. Fakat verilen hükmün birçok ahvalde filiyata uygun çıkmış olduğunu hatırlamamak da mümkün değil.

Tarihin kaydettiği eski hâdiselerden misaller getirmiye lüzum yok. İşte İngiliz - Rus birliği gözlerimiz önünde, vak'aların en canlısıdır.

İngiltere efkârı umumiyesi tam 24 sene komünist Rusyayı Britanya saltanat ve haşmetinin can düşmanı bildi, gazetelerinde hergün bu telkinle beslendi, radyosundan her akşam ayni fikri dinledi, arasıra Rus radyosuna kulak verdiyse orada da kendi kanaatine kuvvet verecek mütalealar buldu. Rusyanın Almanya ile bir anlaşma yaptığını haber aldığı zaman ise hiddetine hudud yoktu, o derecede ki, Finlândiya meselesinde Rusyaya harb açılması için hükûmeti tazyik edecek kadar ileriye gitti. Eğer hükûmet atiyi düşünerek, biraz da vasıta kıtlığı dolayısile ihtiyatkâr bulunmasaydı efkârı umumiyenin istediği olacak, ve bugün umumi dünya durumu büsbütün başka bir şekil almış bulunacaktı.

Buna mukabil sahne değişip de Rusya Almanya ile harb haline girince İngilterenin Rusyaya karşı vaziyetini tamamen değişmiş gördük:

İngilterede efkârı umumiyeyi idare eden mümtaz sınıf yeni vaziyeti İngiltere lehine kullanabileceğini düşündü, matbuatı ve radyoyu bu yola sevketti. Efkârı umumiye de beş altı sene evvel Fransız muharririne söylenmiş olan şekilde mümtaz sınıfın arkasından yürüdü. Yalnız sulh zamanında değiliz, harb zamanındayız, efkârı umumiye mümtaz sınıfın gösterdiği yola girmek için uzun uzadıya düşünmedi, vakit geçirmedi, derhal hareket etti.

Bu böyle olmakla beraber İngiliz efkârı umumiyesi ile birlikte İngiliz hükûmetinin 24 senedenberi beslediği kanaatin yanlış olduğunu anladığı veya bu kanaati değiştirdiği söylenebilir mi? Müsbet veya menfi bir cevab vermek bize düşmez, yapmak istediğimiz iş sadece efkârı umumiye ile mümtaz sınıfın karşılıklı rollerine işaret etmekten ibarettir. Kaldı ki, bugün İngilterenin

(Devamı 5 inci sayfada)

(*) Jules Romain, Les septes mysterès, Amerika tabı.

Ekrem Uşaklıgil

TAKVİM ● EYLÛL							
Rumi sene 1357 Ağustos 26		8 Pazartesi Resmi sene 1941				Arabi sene 1960 Hasır 126	
GÜNEŞ		Şaban 16				İMSAK	
S.	D.					S.	D.
6	34					4	50
11	01					9	18
	Öğle		İkindi		Akşam		Yatsı
	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
V.	18	12	16	48	19	31	21	07
E.	5	40	9	17	12	—	1	34

Resimli Makale: ≡ Amerikan sözleri ≡

Her ferdin en büyük alâkası kendi şahsı üzerinde toplanır.

Dinlenmek istiyorsan muhatabına onun şahsından, dinlenmemek istiyorsan kendinden bahset.

Şehir Haberleri

Mangal kömürünün ucuzlaması muhtemel

Fiat Mürakabe Komisyonu kömür fiatlarını yeniden tetkik etmektedir. Fiatların mahallinde tetkiki için Sinekli, Çerkeş ve İstrancaya üç memur gönderilmiştir. Bu memurlar Şile ve civarındaki kömür vaziyeti üzerinde meşgul olacaklardır. Şimdiye kadar yapılan tetkiklerden kömür fiatlarının 20 para kadar ucuzlıyacağı muhtemel görülmektedir.

Dokuma fiatlarındaki gayritabiî yükselme

Son günlerde, el tezgâhlarında dokunmuş olan yatak çarşafı, örtü vesaire gibi dokumaların fiatlarında bir gayritabiilik görülmektedir. Satışlarda normal bir fiat seviyesi icab ettiği halde muhtelif dükkânlarda bu nevi dokumaların fiatları % 20 - 35 kadar artmış bulunmaktadır.

Bu gibi malları satan manifatura mağazaları muhtelif ellerden ve perakende olarak tedarik ettiklerini söyliyerek bu satışları meşru gösterme ğe çalışmaktadırlar. Bu hususta fiat mürakabe komisyonuna muhtelif şikâyetler vaki olmuştur. Komisyon dokumacılar birliğinden muhtelif eb'ad ve hevideki dokumaların maliyet fiatlarını öğrenerek piyasada istikrar temin edecektir.

İstanbul Sıhhat Müdürünün 70 inci yılı

On beş yıldanberi İstanbul Sıhhat Müdürlüğü vazifesifesini muvaffakiyet le ifa eden doktor Ali Rıza Baysun 70 inci hayat senesini doldurarak memuriyet hayatından ayrılmaktadır.

İstanbul Sıhhat Müdürlüğü erkânı bu münasebetle müdürlerinin şerefine bir toplantı tertib etmeğe karar vermiştir. Bu toplantı önümüzdeki Çarşamba günü saat 17 de Taksim Belediye gazinosunda yapılacak ve bir çay ziyafeti verilecektir. Ziyafette Vali ve Belediye Reisi Doktor Lütfi Kırdar, vilâyet, belediye, parti sıhhat müdürlüğü erkânı, doktorlar hazır bulunacaklardır.

Gazeteciler İnönü Kampına gidiyorlar

Türk Hava Kurumu tarafından davet edilen gazeteciler bugün İnönü Kampına hareket edeceklerdir. Gazeteciler kampta bir gün kalacak ve buradaki çalışmaları yakından tetkik edeceklerdir.

Bir amele toprak altından güçlükle kurtarıldı

Fatihte Hasan Hanife mahallesinde Ocaklı sokağında Ali Ulvi ve Melâhat isimlerinde iki şahsa aid binanın ağım kanalizasyonu inşaatında çalışan Ömer oğlu Mehmed isminde bir amele üzerine yıkılan topraklar altında kalmış, etraftan yetişenler tarafından güçlükle kurtarılabilmiştir. Vücudünün muhtelif yerlerinden yaralanan amele tedavi altına alınmıştır.

Beylerbeyinde bir ev yandı

Beylerbeyinde Burhaniye mahallesinde Abdullahağa caddesinde Hüsniye isminde bir kadına aid tek katlı ahşab binadan yangın çıkmış, ev tamamile yandıktan sonra, yetişen itfaiye tarafından söndürülmüştür.

Zabıtaca yapılan tahkikat neticesinde ateşin Hüsniyenin yanar halde bıraktığı bir mangaldan sıçrayan kıvılcımdan zuhur ettiği anlaşılmıştır.

Tahkikata devam edilmektedir.

Ders yılı hazırlıkları

İstanbul mekteblerinde talebe fazla olduğu için tedbirler alınıyor, Maarif Vekili derslere başlanırken radyoda bir nutuk söyliyecek

Maarif Müdürlüğü yeni ders yılının yaklaşması münasebetile okullarda icab eden hazırlıkları ikmal etmektedir. Okullara namzed talebe kayıd müddeti 22 Eylûlde nihayete erecek ve bu sene yeniden orta tedrisat müessese-lerine giren talebelerin kat'i adedi belli olacaktır. Bundan sonra talebeler muhtelif şubelere tevzi olunacaktır. Talebesi fazla olan mekteblerde yeni şubeler açılacaktır.

İstanbul erkek lisesinde talebe adedi çok fazla olduğundan bu lisenin orta kısmının kaldırılması etrafında tetkikler yapılmaktadır. Beykoz muhtelit okulu da kız ve erkek olmak üzere iki kısma ayrılacaktır.

Orta okul ve liselerin ders kitabları Maarif Matbaasında basılmaktadır. Kitablar mekteblerin açılış tarihine kadar ikmal edilecektir. Bu sene kâğıd ve tabı masraflarının artması dolayısi le kitab fiatlarında bir miktar yükselme olacağı anlaşılmaktadır.

Maarif idaresi okullardaki münhallere de yeni tayinler yaopmakta ve kadroları hazırlamaktadır. Vekâlet tarafından terfi ve nakilleri yapılacak öğretmenlerin listesi de yakında alâkadarlara bildirilecektir. Maarif Vekili Hasan Âli Yücel mekteblerin açılmasından evvel radyoda talebe velilerine bir konuşma yapacaktır. Orta okul ve liselerde bütünleme ve bitirme imtihanlarına devam olunmaktadır. Orta okullarda Türkçe, tabiat bilgisi, ve matematik derslerinden yapılan yazılı eleme imtihanlarının neticesi bugün talebelere ilân edilecektir. Bu eleme imtihanlarında muvaffak olan talebelerin diğer derslerden sözlü imtihanlarına yarından itibaren başlanacak, bu imtihanlar 19 Eylûle kadar devam edecektir.

Lise bitirme imtihanları da bu tarihte neticelenecektir.

Veliefendide yapılan dünkü at yarışları

[Baş tarafı 1 inci sayfada]

rab erkek dişi taylara mahsustu.

1 — Melikettülhavva (Prens Halim) 1.27 dakika, 2 — Kurus (Şevket), 3 — Süleyk (Sedad).

Ganyan 100 kuruş verdi.

Üçüncü koşu: İki yaşında saf kan İngiliz erkek ve dişi taylara mahsustu.

1 — Bomba (Suat Kara Osman) 1.21 dakika, 2 — Pardon (Fahri Atlı), 3 — Yavuz (Kadri).

Bu yarışta ganyan 375, çifte bahis 375, ikili bahis 380 kuruş verdi.

Dördüncü koşu: Dört ve daha yukarı yaşta yerli saf kan İngiliz at ve kısraklarına mahsustu.

1 — Poyraz (Prens Halim) 2.28 dakika, 2 — Olga (Çelebi), 3 — Cesur (Talât).

Poyraz bu yarışı kat'i bir hâkimiyetle kazandı.

Ganyan 125 kuruş verdi.

Beşinci koşu: Üç ve daha yukarı yaşta yerli saf kan İngiliz at ve kısraklarına mahsustu.

1 — Özdemir (Ahmed Atman) 1.59 dakika, 2 — Mimoza (Hakkı Eray), 3 — Yetiş (Avni Aynagöz).

Ganyan 450, plâse 225 ve 120 kuruş verdi. İkili bahis 850, üçlü bahis 23.50 lira verdi.

Fenerbahçe Stadındaki atletizm müsabakaları

Dün Beden Terbiyesi mükellefleri arasında Fenerbahçe Stadında büyük bir atletizm müsabakası yapıldı. Müsabakalarda büyük bir kalabalık bulundu.

Müsabakalarda alınan neticeler şunlardır:

100 — İsmet (Fatih) 12., Koço (Fenerbahçe 12.2.

200 — İsmet (Fatih), Koçi (Fenerbahçe).

400 — Foti (Fenerbahçe) 55.3, Kemal (Hisar) 57.6.

800 — Foti (Fenerbahçe) 2.10.2, Cevad (Feshane) 2.12.8.

1500 — Orhan (Anadolu) 4.44, Nuri (Beylerbeyi) 4.49.

3000 — Sakılidis (Beyoğlu) 10.2, Nuri (Beylerbeyi) 10.21.6.

4×100 — Üsküdar takımı 49, Kadıköy 49.4.

El bombası — Ramiz (Sarıyer) 54.39 Nurettin 54.20.

Uzun atlama — Ethem (Feshane) 5.35, Kâzım (Feshane) 5.30.

Üç adım — Eltaf (Feshane) 12.27, Mustafa. 11.74.

Yüksek — Kemal (Fenerbahçe) 1.50, Mustafa 1.50.

Kızlar arasında yapılan müsabakalar neticesi:

1 — Şaziye (Feshane) 15. 2 — Dudukyan (Beyoğlu) 15.7.

4×100 — Feshane takımı 64.7, İpek iş 64.7.

El topu — Sevim (Feshane) 43.53, Kâniye 38.15.

Uzun atlama — Sevim (Feshane) 3.66, Safiye 3.56.

Yüksek atlama — Kadriye 1.20, Sevim 1.15.

Feshane gençlik klübü 96 puvanla birinci, Fenerbahçe gençlik klübü 48 puvanla ikinci, Sarıyer gençlik klübü 40 puvanla üçüncü olmuştur.

Kazalarda Eyüp 96 puvanla birinci, Kadıköy 48 puvanla ikinci olmuştur. Derece alanlara kupa ve madalyalar verilmiştir.

İSTER İNAN,
İSTER İNANMA !

Amiral Raeder Bulgaristana gelmiş, kral tarafından kabul edilmiş.

Bu haberi gazetelerde görünce beynelmilel matbuatın hayal kuvvetine kim bilir ne kadar genişlik verecek neler icad edeceğini düşündük.

Amiral Raeder Alman donanmasının başkumandanıdır ve Baltık sahilinden kalkarak Bulgaristana elbette sebebsiz gelmiş olmıyacaktır, fakat düşünmekle, hayale kuvvet vermekle, hattâ vaziyetleri gözden geçirmekle bu sebebin keşfedilebileceğine:

İSTER İNAN,
İSTER İNANMA !

Olur mu?

11 çocuklu muhtaç aileye yardım edilmeli

Matbaamıza, Mihriye Balımtaş isminde bir kadın müracaat etti. Kadıköyünde İsmail Hakkı sokak 56 numaralı evde oturan bu kadıncağızın derdi hakikaten yürekler acısıdır. Anlattığına göre, en küçüğü bir buçuk, en büyüğü 13 yaşında, dört tanesi mektebe devam eden 7 çocuğu vardır. Kocası işsizdir. Bu kadar da değil. Kocasının, diğer karısından da 4 çocuğu bulunmaktadır. Yeküna dikkat ediniz, bu zavallı kadın, tam 11 çocuk sahibi demektir ve bunları çamaşır yıkayarak, tahta silerek geçindiriyor. Şimdi yardım istemektedir. İlk nazarda bu yardımın nasıl ve kimin tarafından yapılacağı düşünülebilir. Mesele zannolunduğu kadar güç değildir. Kadın 7 çocuk sahibi olmakla, bir defa Sıhhat Vekâletinin çok çocuklu ailelere yaptığı yardımdan istifade hakkını kazanmıştır. Diğer taraftan belediye de hiç olmazsa, bu bedbaht hemşehriye, kışlık mahrukatını hediye suretile bir hayırda bulunamaz mı?.. Ve nihayet, hayır sahibi insanlar çoktur. Belki bu yazı gözüne ilişen bir hayır sever bir vatandaş da elini uzatır. Yardım ne taraftan ve ne suretle gelirse gelsin mahalline masruftur, diyoruz.

Olur mu?

İstanbul meb'uslarının tetkikleri

İstanbul meb'usları bugün öğleden evvel Sarıyer ve öğleden sonra Beykoz Parti merkezini ziyaret ederek bu iki kaza halkının dileklerini dinleyeceklerdir. Meb'uslar yarın da Kartala gideceklerdir.

Eminönü Halkevinin kürek yarışını Galatasaray kazandı

Dün Eminönü Halkevi tarafından tertib edilen Kınalıada - Büyükada arasındaki merhale kürek yarışları muntazam bir şekilde yapılmıştır.

Yarış çok heyecanlı olmuştur. Kınalıdan başlayıp, Burgaza, oradan Heybeliye ve Heybeliden Büyükadaya giden tek, iki çifte ve dörtlük kürek yarışında Güneş ekibi birinci gelmiştir. Şiddetli denizden dolayı Burgaz ile Heybeli arasında Galatasaray, Fenerbahçe ekipleri yarışa sevam edememişlerdir.

Büyükadadan Kınalıya yapılan yarışı ise Galatasaray kadın takımı kazandı. Derece alanlara kupa ve madlyalar verildi.

İzmir - Ankara muhtelitleri maçı

İzmir 7 (Hususi) — İzmir ve Ankara muhtelitleri maçı bugün kalabalık bir seyirci kütlesi önünde yapılmış ve İzmirlilerin 3-1 galibiyetile bitmiştir.

Birinci devrenin 30 uncu dakkasında penaltıdan Saidin ayağile ilk golü yapan İzmirliler devreyi 1-0 galib bitirmişlerdir. İkinci devrenin 19 uncu dakikasında İzmirden Hüseyin ikinci 29 uncu dakikada Ankaradan Kemal Ankaranın ilk ve son golünü yapmıştır. 40 ncı dakikada Said İzmirin 3ün cü sayısını kaydetmiştir. Maç seri ve heyecanlı cereyan etmiştir.

Millî Şef İstanbulu şereflendirdiler

[Baş tarafı 1 inci sayfada]

kete medeniyet ve kudret taşımalıdır.

Bursalılar, aziz vatandaşlarım, gece yarısı burada, Bursanın her tarafında beni dinliyorsunuz. Bu benim için bir zevktir. Bana karşı gösterdiğiniz sevgiye tekrar teşekkür ederim. Size sevgilerimi ve selâmlarımı bildiririm.

Yaşasın Bursalılar, yaşasın aziz Bursa.

Millî Şefin bu hitabeleri caddeleri dolduran on binlerce vatandaş tarafından oparlörler vasıtasile dinlenmiş, halk, müteakiben köşklerine avdet buyuran Millî Şefin otomobilini sararak, «Yaşa, sağol, gözbebeğimiz aziz Şefimiz» nidalarile hararetli saygı, sevgi ve bağlılıklarını bildirmişlerdir.

Ziraat mektebi ve askeri liseyi ziyaret

Bursa, 7 (A.A.) — Reisicümhur İsmet İnönü dün buradan hareket etmeden önce, Ziraat mektebini ve askeri liseyi ziyaret eylemiş ve müteakiben Bursalıların coşkun tezahüratı arasında şehrimizden ayrılmışlardır.

Otomobillerle Mudanyaya kadar olan yolculukları esnasında halkın ayni heyecan ve ayni sevgi tezahürlerile karşılanan Millî Şef yol üzerinde muhtelif köyler civarında durarak merinos sürüleri, zeytin mahsulü ve yağlar hakkında izahat almışlar ve direktifler vermişlerdir.

İstanbulda

İstanbul 7 (A.A.) — Reisicümhur İsmet İnönü dün akşam Bursadan şehrimize teşrif buyurmuşlardır.

İngiliz tayyarelerinin Almanyada yaptıkları tahribat

Londra 7 (A.A.) — Reuter ajansının havacılık muharriri yazıyor:

İngiliz tayyarelerinin gündüz akınları neticesinde Almanyanın sanayi müessese-lerinde ve Alman işgali altında bulunan topraklarda husule gelen tahribat hakkında hava nezareti tarafından bir bülten neşredilmiştir. Bu tahribat keşif uçuşları vesair vasıtalarla tesbit olunmuştur. Bu hususta ifşa edilen bazı teferrüatı bildiriyoruz:

Almanyada 26 Temmuzda Emden bombardıman eden uçan kaleler tipinde bir tek tayyare asgari dört endüstri müessesesini tahrib etmiştir. 4 Temmuz sabahı Bremen bombardıman edildiği zaman birkaç depo tahrib edilmiş, Yünkers pike bombardıman tayyarelerini inşa eden fabrikanın montaj hangarına bombalar isabet ederek 20 tayyare tahrib olunmuş ve yüzden fazla amele öldürülmüştür.

Dinyeperi geçmek istiyen Almanların zayiatı

Moskova 7 (A.A.) — Cumartesi - Pazar gecesine aid Rus tebliğinde şöyle denilmektedir:

Son üç gün zarfında Almanların Dinyeper nehri üzerine köprü kurmak için yapmış oldukları dört teşebbüs, asteğmen Petrounicho'un bataryaları tarafından akim bırakılmıştır. Bu bataryalar Almanların 500 istihkâm ve piyade neferini öldürmüş, 45 kamyonu, 3 mitralyöz yuvasını, birçok hücum arabasını ve mühim miktarda teçhizatı tahrib etmiştir.

Dinyeperdeki Rus filotillâsının tayyarelerle birlikte vücuda getirmiş olduğu ateş barajı, Dinyeperi geçmeğe uğraşan Almanlardan 3500 nü itlâf etmiştir.

Aksarayda kurulacak büyük telefon santralinin tetkikleri

İstanbul Telefon Müdürü Niyazi Tezer, Münakalât Vekâletile temaslarda bulunmak üzere Ankaraya gitmiştir. Telefon Müdürü Ankarada Aksarayda kurulacak olan büyük ve modern telefon santralinin hazırlıklarile meşgul olacak ve idareyi alâkadar eden diğer işler etrafında Vekâletten direktif alacaktır.

RADYO

PAZARTESİ 8/9/941

7.30: Saat ayarı, 7.33: Hafif parçalar (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: Hafif parçalar (Pl.), 8.30: Evin saati, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Saz eserleri, 12.45: Ajans haberleri, 13: Muhtelif şarkılar, 13.30: Karışık müzik (Pl.), 18: Saat ayarı, 18.03 Dans müziği (Pl.) 18.30: Fasıl sazı, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Serbest 10 dakika, 19.55: Saksofon soloları, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Bir halk türküsü öğreniyoruz - Haftanın türküsü-, 21: Ziraat takvimi ve toprak mahsulleri borsası, 21.10: Geçid programı, 21.30: Temsil, 21.45: Radyo senfonik orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri; borsa, 22.45: Dans müziği (Pl.).

Tiyatro hatıraları

Darülbedayi'in eski günlerinde

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

— 2 —

Haber tahakkuk etmişti. Konservatuvar, Darülbedayi ismile Şehzadebaşında Letafet apartımanının üst katında açılıyordu. Rivayete göre Darülbedayi ismini bulan da doktor ve şair Hüseyin Suaddı.

Aradan bir iki gün daha geçti ve imtihanla kabul edilecek talebenin kaydına başlandığı ilân edildi. Hakkı Tahsinle ben, bu ilâna ilk koşanlardandık. Rebab mecmuasındaki arkadaşlarımızdan Fecriâtiye hücumlarile meşhur olan Hemedanizade Ali Naci de bizimle beraberdi. Düşünmüş, taşınmış, şairlikten ve nasirlikten sonra o da bizim gibi sahne artistliğine heves etmişti. Fakat onun da, bizim de bu hevesimiz nihayet bir ay sonra bir balon köpüğü gibi sönmeğe mahkûmdu. Bunu sonra anlatacağım.

Talîblerin sayısı gün geçtikçe artıyordu ve kız, erkek üç yüze yaklaştığı söyleniyordu. Öyle ki, bir günde bunların hepsini imtinan edebilmek için bu işe öğleüstü başlayıp akşam karanlıklarına kadar devam etmek lâzım geliyordu.

Burada, bilmiyenlere, Şehzadebaşındaki Letafet apartımanının Darülbedayi kısmını ve bu kısmın dahili şekil ve manzarasını anlatmalıyım. Binanın altı bir pasajdır. Kapısı, tramvay yolunda değil, sokağın içindedir, oradan Kemere gidilir. Bu sokağın başında, meydanın tramvay yolundaki karşı köşesinde bir kahvehane, bir mahallebici dükkânı ve mahallebiciye bitişik - son zamanda yanan - Ferah tiyatrosu bulunduğunu unutmayınız. Şimdi gene Letafet apartımanına gelelim:

Bu koskoca binanın - yahud bahnpasajın arka tarafında bir kısım daireleri ayrıca kiraya verilmiş ve methalleri zannederim pasajın içindendir. Fakat binanın en büyük kısmı, kapısı sokağın içinde olan Darülbeyadi müessesesidir.

Kapıdan içeriye girince, solda bir kapıcı odası, sağda geniş bir taşlık.. sonra, minare merdiveni gibi dimdik ve çıkmakla bitmiyen bir merdiven... Haydi gelin, hayalen beraber çıkalım. İşte çıkıyoruz. Ne o? Yoruldunuz mu? Ziyanı yok, şu sahanlıkta biraz dinlenebiliriz. Dinlendik mi? Alâ.. Haydi gene çıkmağa devam.. Fakat trapzandan aşağıya sakın bakmayın, başınız döner. Hem merak edip şunu da sormayın: nedir bu merdiven? binanın bu kısmı neden böyle bir tek merdivenle ve dahilde cami boşluğu gibi bir boşlukla bırakılmış? neden, içerisine bir, belki iki daire sığabilecek olan bu boşluğa hiç değilse dört köşe kandiller asıp ve tavana yakın bir girintisine bir Buda heykeli oturtup bir Hind mabedi mehabeti vermemişler? Bunu ne kadar sorsanız beyhudedir, çünkü binanın mimarını da bulsanız bu sualinize cevab veremez. Burası işte böyle acayib bir antredir ve bu merdiven de böyle nefesinizi tıkayan bir Allahın belâsıdır. Fakat bir de o zamanki bizlere sorun. İlk san'at aşkımızla bu merdiveni nasıl sincab gibi tırmanıyor ve inerken de keklik gibi sekiyorduk. Evet, bir de o zamanki bizlere sorun bunu!

Neyse, şükür, yukarıya vardık. Burada parmaklık sağa kıvrılıyor ve önümüzde, soldaki uzun dehlizden evvel büyük bir sofa açılıyor. Fakat biz sağı, yani sofayı bırakalım da dosdoğru merdivenin son basamağından karşıya, dehlize yürüyelim:

Sağda, dehlizin imtidadınca bir, iki, üç oda ve tâ dibde büyücek bir kapı! Kapıyı itince, geniş, çok geniş bir salona gireriz. İlk tesir: pencere, pencere, pencere. Salon kapısının karşısındaki köşeden sola doğru devam eden bu pencereler, dibdeki zaviyeden içeriye doğru veranda şeklinde bir girinti yapan salonun cumba köşesine, yahud tâbir caizse mahfiline dayanır. Sonra o taraftan bu tarafa doğru tekrar pencere, pencere, pencere. Bu pencerelerden herhangi birine yaklaşırsanız, Şehzadebaşını, bir panorama adesesinden seyreder gibi doya doya, bütün teferrüatile temaşaya dalabilirsiniz.

Tavanda bir avize ve her tarafta koltuklar, iskemleler ve ortada uzun, uzun bir masa... Bu, İdare Heyeti ile edebî heyetin (yahud sese bir heybet ve azamet vererek, farisi terkible, yani o zamanki asıl tâbirle Heyeti İdare ile Heyeti Edebiyenin) etrafında toplandığı masadır. Bunu da gördükten sonra tekrar dışarıya çıkabiliriz.

Koridor burada sola kıvrılarak yeni bir dehliz daha vücuda getirmektedir ki, bunun sağında, ilk dehlizdeki gibi sırasile odalar var ve bunlardan en büyüğü müdüriyet odasıdır. Müdür Reşad Rıdvan Bey orada oturur ve ikinci koridorun kıvrıldığı baştaki odada da muhteşem bir vücud: Antoine.

Reşad Rıdvanın odasının karşısında bir kapı.. Buradan küçük bir salona girilir. Ne görüyoruz? Sağlı, sollu yarım daire şeklinde sıralanmış iskemleler.. tâ dibde, yeni yapılmış ufak bir sahne... Bu sahneye salondan iki ayak merdivenle çıkılır ve soldaki kulisin tâ nihayetinde bir küçük aralıktan alçak bir kapıya varılır. Bu kapı da bizi ilk dehlize, sonra sofaya ve o minare merdivenine götürür. Demek ki koridorları dolaşmadan, merdiveni tırmanır tırmanmaz sahneye bu taraftan girmek kabildir.

Ey, şimdi imtihan salonunu, bu salonun iki cepheden kapılarını gördünüz, sahneyi gözünüzün önüne getirdiniz, iskemlelerin sırasını hayalinizde canlandırdınız. Yalnız rica ederim, bir an için bir zahmet ve fedakârlık yapın. Gaipten birkaç hizmetçiye emir verin, büyük içtima salonunun orta masasını buraya getirsinler, şu iskemleleri de masanın etrafına dizsinler. Çünkü şimdilik burası jüri heyetinin toplanacağı mukaddes san'at mabedidir. Hele bu iş bitsin, kimler talebe olabilecekse olsun, jüri dağılsın, o zaman gene gaipten gelecek hizmetçilerle uzun masayı kendi salonuna taşıtır, buradaki iskemleleri de yakında başlıyacak olan ameli sahne dersleri için sağlı sollu kavis halinde gene eski vaziyetine sokarız. Bu iskemlelerin böyle karşılıklı dizilmesi zaruridir. Zira o tarihte gayrimüslim talebe hanımlarla müslim talebe beylerin karışık oturmasına cevab vermemişlerdir. Onlar birbirlerine ancak böyle karşıdan karşıya bakabilecek, tatbikat sahnesinde Fehim Efendinin parça parça Molière'den dersleri devam ederken yalnız gizlice kaş göz işaretile iktifa edeceklerdir. Ve sahnedeki ameli dersle pek alâkası olmıyan bu salondaki diğer ameli ders bir kısım talebeye hiç şüphesiz daha cazib gelecektir.. Fakat şimdilik buna vakit var.. Bütün bu dersler henüz talebesini bulmadı ki.. Biz, daha, üç yüz kişi müsabaka imtihanına gireceğiz! Bakalım neticede kaç kişi kalacağız? Onu, o imtihan gününü atlatmadan kimse tayin edemez. O halde gelin, artık evlerimize dağılalım ve imtihan için rollerimize çalışalım. Zira şaka değil, meşhur aktör Antoine'ın karşısına çıkacağız. Üstelik jüri heyeti de, başta, Yahya Kemal olmak üzere, hep meşhur üdebadan, şüeradan... Hemen san'at perisi bu imtihana girecek olanlarımıza kanadlarını açsın...

Hakkı Tahsin ve Ali Naci ile ben, işte merak ve heyecanla o günü bekliyoruz.

Evet, birçok gençlerle beraber, biz de, o tarihte o günü böyle kalbiniz çarparak beklemiştik. Maamafih bunun hikâyesi başlı başına eğlenceli bir mevzudur. Yalnız müsaade buyurun da biraz dinleneyim ve hatıralarımı daha iyi toplamağa çalışayım.

Halid Fahri Ozansoy

---

30. Ağustos. Zafer Piyangosu fevkalâde çekilişi dolayısile Piyangonun 7. nci Tertib 2. nci çekiliş aylık Piyangosu 15/Eylül/1941 re alınmıştır.

Bu çekiliş 15/Eylülde İzmir Enternasyonal Fuarında yapılacaktır.

Devamlı biletlerinizi 10 Eylüle kadar değiştiriniz.

7. nci Tertib 3 üncü çekiliş yine 7/Teşrinievvel/1941 dedir.

GÖNÜL İŞLERİ

Eski bir hikâyenin son safhası

Bursadan postaya atılmış, imzasız bir kadın mektubu aldım, gazeteye aynen geçmesini istiyor, fakat gazete sayfalarının tahdidinden sonra bana kalan yere bakınız. Arzusunu iş'af etmek mümkün değildir. Hülâsasını yapmakla iktifa edeceğim, diyor ki:

— «8 sene evvel adı M harfi ile başlayan bir gençle tanıştım. Seviştim ve bir gün ona yazdığım mektubda,

«Günün birinde beni bırakır da başkasını seversen seni öldürürüm, sonra kendim de intihar ederim.» dedim. Aradan zaman geçti ve sevdiğim epeyce zaman evel buradan ayrıldı. Bir başka memlekete gitti, ilk zamanlarda muhabere ediyorduk. son zamanlarda orayı da bırakmış, bana yol üzeri bir istasyondan yolladığı mektubda yeni adresini bildireceğini söylüyordu. Fakat arkası gelmedi, lûtfen yazınız, 8 sene evvelki tehdidimi ika edecek değilim, müsterih olsun, eğer bu mektubu gazeteye korsanız mutlaka görür, vaziyeti anlar.»

Okuyucum müsterih olsun, arzusunu yerine getirdim, esasen fazla merak etmesine de lüzum yoktu. Zira bugün açık söylenen tehdidlerin hiçbir zaman tatbik edilmiyecek tehdidler olduğunu bilmiyen kalmamıştır.

TEYZE

"Son Posta,, nın bulmacası: 30 - (2)

Bunlardan 30 tanesini halledcrek bir arada yollıyan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

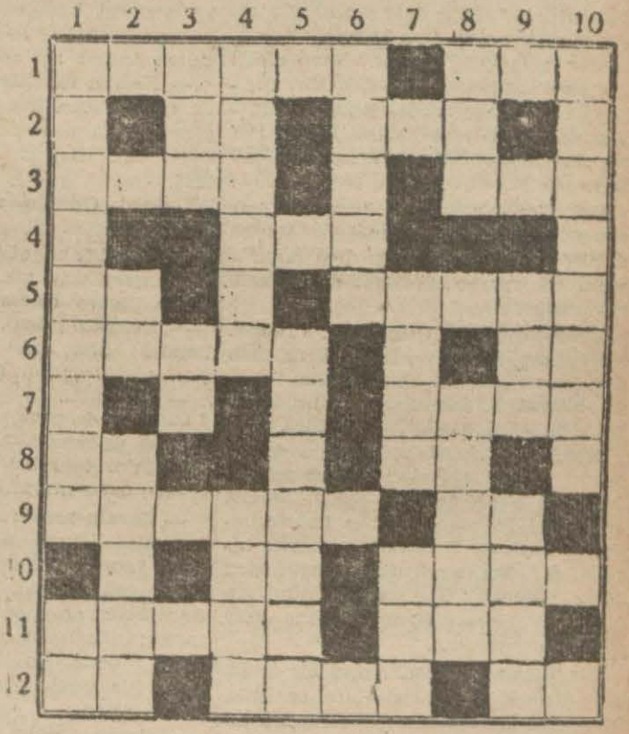

Soldan sağa:

1 — Gülünecek halde (6), Saf (3).

2 — Sallandır (2), Avuçiçi (3).

3 — Ülke (4), Dost (3).

4 — Kafa (3).

5 — Zaman (2), Kaplıca (5).

6 — Sirkeye bastırılan sebze (5), Beyaz (2).

7 — Bir maden (4).

8 — Yama (2), Zaman (2).

9 — Mum dikilen âlet (6), Nota (2).

10 — Zaman (2), Sivri bina (4).

11 — Hastalıksız (5), Orta (3).

12 — Yaydan fırlıyan (2), Askeri musiki parçası (4), Nota (2).

Yukarıdan aşağı:

1 — Fazla gayret gösteren (9), Sonuna «l» koyunuz sağın aksi olsun (2).

2 — Sonuna bir «R» koyun ilâhî ışık olsun (2), Karda kayılan âlet (5).

3 — Cemi edatı (3), Nota (2).

4 — Kılık kıyafet (6), Bir isim (4).

5 — Akıllanma (7).

6 — Pazar (5).

7 — Cübbe yeleği (4), Alındaki kıllar (3).

8 — Kısrak yavrusu (3), Uzuv (5)

9 — Bizi yaşatan (3), Baştan 2 harfi vilâyet, son iki harfi bağışlama (4).

10 — Yardımcı (8).

Bir kelle şeker, dört sarı lira ?

— 86 —

Düşündüm, taştındım, başka çare yok! Gene evlenmeğe karar verdim. Ne yapayım? Evlilik bir bağlılıktır. İnsanın başına ne gelse hep bekârlıktan geliyor, Filvaki öyledir:

Hattâ, çok nürmetkârı bulunduğum bir hâkimimiz esnayi muhakemede bana söyle sormamış mıydı?

— Ne idi o kitabı müstetab. Evli misin? Bekâr mısın?.

— Bekârım!

— Neden evlenmedin?

— Aman hâkimi zişanım.. Bu yaştan sonra mı?..

— Eskiden niçin evlenmedin?.

— Hep kibatı müstetabla uğraştım. Saçım, sakalım böyle ağardı, gitti.

★

Evet; muhterem hâkimin hakkı vardı. Bekârlık haneberduşluktur. Bekâr bir adam yalnız nefsini düşünür. Halbuki evli bir adam öyle midir? Bir refiki hayatı vardır. Ona karşı bir mes'uliyeti vicdaniyesi vardır. Eline aldığı her şeyi düşünür, tartar, evirir, çevirir, öyle harcar. Fena arkadaşa uymaz, zarar gelecek yerden kaçar. Her şey bir yuva kurmağa müstenid değil mi?.

Öyle ise bir (yuva) kurmağa âşık olmalıyız!. Hakikati sevmeliyiz! Hayali değil... Hayalin sonu yok; hep didinmek; hep ıztırab.. Hakikat daima kalb sükûnudur.

Bana birini methetmişlerdi. (Tophanede Sarı imam vardır. Kendisinin dört karısı var. İyi bir adamdır. Gülüğüş bilmez. Birçok ailelerle tanışır ve sana bu işini yapabilir.) dediler.

Hakikaten meddah Kâzımın hakkı vardı: Metres alacağım zaman ya Sirkecideki birahanelerde, yahud komik şehir Kel Hasan Efendinin tiyatrosunda arıyordum. Evlenmek istediğim zaman da: Evi bir (randevu evi) nden farkı olmıyan Gedikpaşalı Müzeyyen Hanımın eline düşüyor, Agobun kazı gibi yolunuyordum.

Bir (imam) ne kadar olsa bir (mürşid) demektir. Sirkeci birahanelerde, Müzeyyen Hanımlarla bittabi kabili kıyas değildir. Bu işi yapsa yapsa bana bu zat yapabilir; dedim.

Arayan mevlâsını da bulur, belâsını da!.

Tophaneye gittim. O zatı âlikaderi buldum. (Sarı imam) tâbiri pek doğru idi. Sarı sakallı, güler yüzlü, nurani, âlim, fazıl bir zattı, Maksadı ziyaretimi kendisine anlattım, elini sakalına götürdü. Tepeden tırnağa beni şöyle bir süzdü:

— Evlenecek siz misiniz hocam; yoksa mahdumu âlileri mi, demez mi?.

Hakkı da var ya!, Kırkından sonra azanı mezar temizlermiş.

Yutkundum, kızardım, bozardım. Ne çare!. Hâkime, doktora derdini doğru söylemiyen çare bulamazmış...

— Benim!.. demeğe mecbur oldum.

Nur yüzlü hocam beni bir daha tepeden tırnağa süzdü.

— Ne yapalım, faziletlû hocam! dedim; bir cahillik yaptık. Bu yaşa kadar evlenmedik, Az çok para kazanır bir adamım. Şöyle ehli iffet ve ismet bir kızcağız olsa?.

— Kızcağız mı?.

— Evet!..

Sarı imam gülmeğe başladı.

— Aman hocam; dedi; ne söylüyorsun? Maşallah saçın sakalın artık beyazlanmağa başlamış. (Kızcağız) filân diye pek gençlere heves ettin mi maazallah kapıyı iki açmalı; değil mi?

— Hakkın var hocam; dedim; ben bu tâbiri muhakkak (bâkire) ve (çok genç) olsun demek için kullanmadım. Şöyle ehli iffet bir dul hanım da olur?.

—Hah! Gördün mü hocam! dedi. Şimdi anlaştık.

Birkaç dakika düşündü.. Önüne gelen kahveyi içti, sakalını sıvadı, başını kaşıdı. Sonra tebessümle:

— Buldum!.. dedi. Sana Darülmüallimatta; âfet gibi güzel, güler yüzlü, şirin sözlü bir dul hanım buldum.

— Muvafık...

— Yaşı da otuz, otuz beş.

— O da muvafık!.

— Fıkır fıkır bir hanım.

—O, daha muvafık.

— Zavallı zeveile ancak üç ay oturabilmiş.. Benim adresimi kendisine birisi vermiş. Bir aydır, âdeta hergün gider gelir. Müşkülpesend de değil!. Hani bizim aramızda erkekçe bir tâbir vardır: (Başı bez olsun da ne olursa olsun..) deriz. Bu hanımcık da: (Muvafık bir erkek olsun da kim olursa olsun) diyor.

— Aman o daha muvafığım muvafığı.

— Yaptım gitti! Yarın sabah erken Darülmuallimata giderim, orada muallimedir, alır gelirim. Sen bizi Eminönündeki mahallebicide beklersin!.

— Olur hocam.

Sıkılmasam hocanın iki ellerinde sarılıp öpecektim. O kadar sevindim. Şu bekârlıktan kurtuluyorum. Artık benim de bir (yuvam) olacak. Akşamları beni de bekliyen bir (kalb) bulunacak, sevincimden oynıyacağım.

— Bunun için ne lâzım hocam?.

— Bir kelle şeker, dört sarı lira!.

— Hepsi bundan ibaret mi?.

— Evet!. Hepsi bundan ibaret. Bu saatten itibaren bu hanım senindir.

— Hay ağzını seveyim hocacığım. İşte sana beş tane sarı lira. Evlendiğimin ertesi günü sana beş lira daha vereceğim.

— Sahavetinle varol hocam.

— Tahkikat mahkikat yapmaz mı dersin?.

Sarı imam; paraları peşinen cebine indirmekten müteveellid bir sevinçle:

— Hayır.. Vebalin günahın benim boynuma!. Yalnız sen şu kâğıda adresini yaz... Ah, az daha unutuyordum. Hanım bana bir de ufak resim bırakmıştı.. Maaş ilmühaberi için resim istemişler. O da altı tane çıkarmış. O gün elinde idi, bir tanesini istedim, vermek istemedi, zar zor aldım. Dur bak, cebimdedir. Gör, ne kadar hoşuna gidecek...

Hoca elini cübbesinin iç cebine attı.

Bir genç gibi kalbim çarpıyor, elim titriyor. Önümdeki kâğıda adresi yazamıyorum.. Hocanın cebinden çıkacak, eline bakıyorum. Nüfus kâğıdını çıkardı.

— Resim kaybolmasın diye kendi nüfus kâğıdımın içine koymuştum.

— Bari düşmeseydi..

— Hayır.. Düşürür müyüm hiç?. Hah, işte, buyurun.

Resmi, önüme, masanın üstüne koydu. Keşki bakmasaydım, baktım.

Gözlerim karardı... Beynim ateş gibi yandı, kıpkırmızı oldum. Resim teyzemin resmiydi! Ezildim.. Gözlerim doldu. Önümdeki kâğıdın üzerine şu mısraı yazdım, hocaya uzattım. Bir söz bile söyliyemedim, kahveden dışarı fırladım:

Bârân yerine gevheri râna yağsa semadan:
(Bibaht olanın bağına bir katre su düşmez!)

(Arkası var)

Mahmud Saim Altındağ

Ruzveltin Siyonist kongresine mesajı

Cincinati 7 (A.A.) — Amerikan siyonist cemiyetinin senelik kongresi münasebetile kongreye gönderdiği bir mesajda Ruzvelt şöyle demektedir:

«Filistini tehdid eden tehlike ile Amerikayı tehdid eden tehlike arasında hiçbir fark yoktur. Filistin için son aylarda vahim olan tehlikenin şimdi pek uzakta kaldığını görmekle bahtiyarım.»

GÜNAHKÂR DÜNYA

"Son Posta,, ... edebî romanı

— 71 —

Yazan: Nusret Safa Coşkun

Anna çenesini kaşıyordu. Bu onun bir şeyler tasarladığına âlâmettir. Genel direktör, ümidle bakıyordu:

— Göreyim seni madam! Göster kendini.. seni çok memnun ederim.

— Biraz güç bu pasam!.

— Ben de biliyorum. Fakat senin elinden bir şey kurtulmaz.

Anna, ayağa kalktı, odada bir aşağı bir yukarı dolaştı, masanın üstünden bir sigara aldı, dumanlarını savururken gözleri parlıyordu. Bu işlerin profesörüydü, bir çare bulmaması mümkün mü?

Tekrar geçti, genel direktörün karşısına oturdu:

— Bir deneyelim pasam.. şimdi can kulağile beni dinle.. yarın, ben sizin daireye gelirim. Benim bu kızla ahbablık etmekliğim lâzım. Benim sanki sizde bir isim var. İstida yazmak falan lâzım! Ben sizin bir alle, nasıl derler...

— Alle dostu...

— Bravo, bir aile dostunuzum. Benim isimin görülmesini istiyorsunuz. Bu kızı çağırır, benimle meşgul olmasını söylersiniz. Öte tarafını bana bırakın!...

Ertesi gün...

Öğleden sonra, genel direktörü, gayet mükellef giyinmiş, bir ecnebi kadın, makamında ziyaret ediyordu. Bu madam Annadır. Bu derece şık giyiniş, ilk nazarda, şayanı hürmet bir insan tesirini yapan bu kadının, meşhur randevucu madam Anna olduğunu kim tahmin edebilir?

Anna, genel direktörle yalnız kalınca:

— Benim ismin, şimdi Anna değil.. sizin kıza beni madam Janet diye tanıtırsınız.

Genel direktör, heyecanlıydı, ellerini oğuşturarak:

— Ona ne diyeceğiz? Ahbablığı nasıl ilerleteceksin?

Diye sordu.

— Kolay bu pasam.. ben her şeyi hazırladım. Simdi, benim, ölen kocam türktür. Ondan bana miras kalmıştır. Meselâ, apartıman, dükkân.. ben size akıl danışmaya gelmisimdir. Öteye beriye istida yazmak lâzım. O kıza, benimle meşgul olmasını söylersiniz. Bundan sonra yapacağımı ben bilirim.

— Dediğiniz gibi olsun madam! Bonşans...

Zile basmıştı, hademeye emretti:

— Selma hanımı çağır!.

İki dakika sonra, Selma, çekingen adımlarla, genel direktörün odasına giriyordu. Direktörü ve odasındaki misafiri başile selâmlıyarak, kapının önünde durdu. Selmayı görür görmez, madam Anna genel direktöre hak vermişti. Hakikaten bu refis bir parçaydı. Şimdiye kadar evine böylesi düşmemişti hiç!.

Genel direktörden sonra, onunla birçok kodaman müşterilerinin gönlünü yapacağını, bir hayli para vurabileceğini düşündü. Beyhude yorulmuş olmıyacaktı.

Genel direktör:

— Kızım, dedi.. evvelâ sana, çok eski bir ahbabımın refikasını tanıtayım. Madam Janet...

Madam Annaya dönerek ilâve etti:

— Dairemizin en çalışkan memurlarından Selma hanım!

İki kadın birbirlerini selâmladılar: Genel direktör, sözüne devamla:

— Selma hanım, dedi.. madamın bizden emirleri var. Kendilerine yardım etmek vazifemizdir. Zannediyorum, yazılacak bazı istidaları olacak. Lütfen, madamı istirahat salonuna alarak meşgul olunuz.

Genel direktör, sözlerini henüz bitirmişti ki, madam Annadan bir hıçkırık yükseldi. İkisi de merakla ona baktılar.

Madam Anna, küçük mendilile gözlerini siliyordu.

Genel direktör, sun'i bir telâşla koltuğundan kalktı:

— Ne oldunuz madam?.

Selma da şaşırmıştı. Bu kadın birdenbire niçin ağlamıya başlamıştı böyle..

Genel direktör, bu kadının artistliğine hayran olmuştu. Hakıkaten ağlıyordu. Bakalım bunu ne suretle izah edecekti?

Madam Anna, hıçkırıktan omuzları sarsılarak, Selmayı gösterdi :

— Bu kadar benzemek olur, beyefendi. Hanım, tıpkı ölen kızıma benziyor. Görür görmez bütün derdlerim tazelendi...

Genel direktör de bu teessüre iştirâk eder göründü Selmanın da bu teessür karşısında kalbi sızlamıştı. Demek bu kadın, evlâdının acısile yanan bedbaht bir ana idi.

Anna, teessürden titriyen sesile:

— Siz de bir defa, gördünüzdü beyefendi değil mi? Ölmeden bir sene evvel.. insanlar çift yaratılır, diye bir lâf varsa, işte bu. bu kadar benzemek olur. Hanım, kapıdan girerken, zavallı evlâdım geliyor, sandım.

Selmaya, kollarını uzatmıştı:

— Evlâdım, bana yaklaşmaz mısın?

Selma, müteredd'd direktöre bakıyordu. Direktör, işaret etti. Anna, Selmayı kucaklamış, ıslak dudaklarile onu yanaklarından uzun uzun öpmüş, göğsüne bastırmıştı.

Genel direktör:

— Selma hanım da sizin bir evlâdınız sayılır madam! dedi Eğer, görmek size ıztırab vermezse, daima kendisini arayabilirsiniz.

Madam Annanın, gözlerinden hâlâ yaşlar akıyordu. Neredeyse genel direktör de, hakikaten onu, evlâdını kaybetmiş, sonra ona çok benziyen bir insanla karşılaşmış sanacaktı.

— Üzülmeyin madam, diye teselliye çalıştı.. herkesin hayatında böyle acılar vardır. Allah size ömür versin!.

Anna özür dileyordu:

— Beni affedin! sizi de üzdüm. Dayanamadım, bir ana kalbini düşünün.. haydi kızım, beyefendiyi rahatsız etmiyelim ..

(Arkası var)

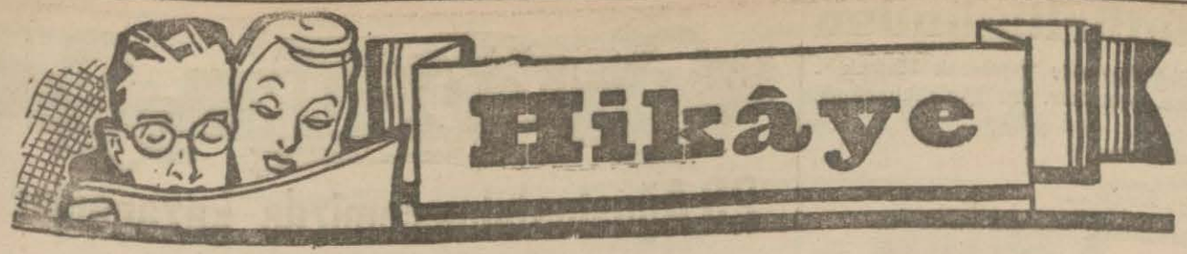

Üç Nişanlı

Yazan: Rene Jouglet **Çeviren: Halid Fahri Ozansoy**

Onlar üç biraderdi ki, isimlerini söylemek asla kimsenin aklına gelmez, köylerde âdet olduğu üzere gülünç lâkablarile çağırırlardı. Neden, pek malûm değildi, belki kansız yüzlerinden ve tiftik tiftik saçlarından dolayı onlara Tuhaflar adını vermişlerdi.

Tasavvur edemiyeceğiniz kadar uzun boylu idiler. Martial isminde olan en büyüklerinin boyu iki metreyi geçiyordu, esasen boyu ile mütenasib bir sıskalıkta hakiki bir şerbetçiotu sarığı idi. Ortancaları Louis çirkinliği ile yekta idi; sisli bir havada bir mehtab gibi solgun olan en küçükleri Henri'ye gelince, içlerinde yüzü en fazla çilli görüneni idi; üstelik azametten de mahrum değildi.

Yirmi ile otuz yaş arasında idiler ve iki üç baş davara sahib bir çiftçi kadın olan analarının yanında bekâr yaşıyorlardı. Cumartesi günleri, öğle yemeğinden sonra, çiftliğin yanından başlayıp aşağıdaki ırmağa kadar tatlı bir meyille inen çayırı, sonra bir kalasın üstünden ırmağı geçiyorlardı: en başta Martial, en arkada Henri yürüyerek. Irmağı bu suretle aştıktan sonra gene bir hizaya geliyorlar ve ikinci bir çayırın ucundaki bir meyhaneye gidiyorlardı. Bu meyhanenin duvarları dibinde, onları, üçünün de aynı bir aşkla dünyada en çok sevdikleri bir kız bekliyordu.

★

Bu kızın adı Zulma idi. Fettan bir çehrede canlı gözleri vardı ve omuzları kalıktı. Çirkin ve biçimsiz yapılı idi. O da, çok kaba çizgili, parşömen suratlı bir kadın olan ve hiç konuşmadığı için büyücü karı şöhretile anılan anasile birlikte yaşıyordu.

★

Onlar içeriye giriyorlardı. Tavanda asılı lâmba, porselen abajurundan hafif bir ışık serpiyordu.

— Bonsuvar, Zulma! Bonsuvar, ana.

Kocakarı başını kaldırıyor ve göğlüğü arkasından gözlerini kırpıştırıyordu, sonra tekrar trikosunu örmeğe başlıyordu. Fakat Zulma canla başla atılıyor, biraz uzunca, fakat muntazam ve beyaz dişlerini meydana çıkaran bir tebessümle gülümsüyordu.

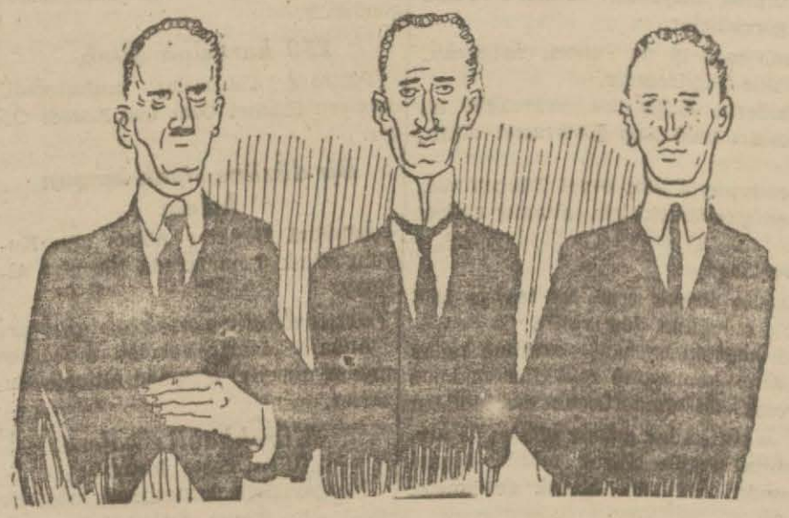

— Bonsuvar Martial! Bonsuvar, Louis! Bonsuvar, Henri!

Zulmanın yüzünün parlaklığı, ananın sakinliği, ve aynı zamanda sobanın harareti, bu kabul ve bu hava onları memnun ediyordu; birdenbire şen şatır kesiliyorlardı.

— Hay gidi kâfir Zulma! diyorlardı.

Kız, kendisini, yüzünü gözünü buruşturarak ve tavuk gibi gıdaklıyarak müdafaa ediyordu. Maamafih gene onun kalçasını çimdiklemeğe muvaffak oluyorlardı.

Zulma:

— Ey, ne içeceksiniz bakalım?

Diyordu.

Martial:

— Üç kadeh bira.

Diye cevab veriyordu.

Kız, emay çanağı alıyor ve mahzene iniyordu. Maamafih hilekâr Henrinin mum tutmak teklifinden hiç geri kaldığı yoktu, kız, kıvranarak onun elinden kurtuluyor, diğerleri ise gürültülü bir kahkaha koparıyorlardı. Zulma biraz sonra çıkıyor, kadehleri ağzına kadar dolduruyordu. Onlar kadehleri tokuşturup ilk yudumları içiyorlar, köpük yapışan bıyıklarını emiyorlar, tütün tabakalarını çıkarıp bir sigara sarıyorlardı; bu sigarayı, Zulmanın sobadan çıkardığı ateşle yakıyorlardı. Rahat rahat yerleşerek konuşmağa başlıyorlardı.

Köy hikâyeleri yeknesak ve daima yenidir; nalbandın karısı mızıkacıbaşı ile tek durmamıştır, bakkalın kızı ismetini çayırlarda bıraktıktan sonra evlenmiştir, çiftçi danasını kesmiş ve kasabdan daha ucuza satmaktadır; bunlar konuşulur ve arkasından da, aleyhte atıp tutmalar. Kadehler boşaldığı zaman, içlerinden biri:

— Haydi Zulma, diyordu, pentleri (*) doldur bakalım. Şimdi sıra benim.

Zulma tekrar mahzene yollanıyor ve yeniden Henrinin kendisine refakatini reddediyordu; berikiler gülmeden kırılıyorlardı. Kendilerini keyifli, ısınmış, burjuvalara, patronlara benzemiş hissediyorlardı.

— Ey, nasılsın, iyi misin, ana?

Diyorlardı.

Kadın, evet manasına başını salıyordu.

Havadan, mahsullerin halinden, pancarların şeker kudretinden bahsediyorlardı; ve Zulma onlara, ineklerinin lâkırdısını ediyordu. Saat ona doğru Martial kesesini çıkarıyordu, biraderleri de onun gibi yapıyorlardı.

Zulma:

— Pek aceleniz yok, diyordu. Gidip kahveyi boşaltacağım.

Bu, mutad olan nezaketti; onlar bunu, kendilerine karşı bir borç diye kabul ediyorlardı. Küçük bir kadeh ardıç suyu ısmarlıyorlardı: nihayet kalkıyorlar, upuzun azalarını çekip uzatıyorlardı. «Hani artık gidip yatma zamanı değil mi, ana?» Kadın onlara gözlüğünün arkasından bir nazar fırlatıyor, trikosunu yuvarlayıp tomar ediyor, bu yün toparlağını tığların üstüne iliştiriyordu.

— Oruvar!

Diyorlardı.

Herkes hesabına nüktedan olan Henri:

— Alarevuvayur!

Diye haykırıyordu.

Kadın da onlara:

— Cumartesiye:

Diye haykırıyordu.

★

Uyumadan evvel, Zulma aşklarını düşünüyordu. Üçünü de, Martialı, Louisyi, ve Henriyi de seviyordu ve içlerinden hangisini tercih edeceğini bilemiyordu. Martial en uzun boyluları idi; Louis temkinli bir adam ve Henri en neş'elileri idi, fakat o da, öteki de tam koca olacak tohumda idiler. Fakat bir genç kızın izdivaç teklifi yapması mutad değildi. Üç âşıktan birinin kararını vermesini bekliyordu; hangisi olursa olsun, evet diyecekti.

Fakat onlar bu kararı vermekte gecikiyorlardı. Anlaşılan buna sebeb, akraba olusları idi. Birادerce anlaşıyorlardı; kararını verecek olan, ihtimal, diğerlerini aldatmış olacaktı. Bu şeyleri konuşmadıkları halde pekâlâ hissediyorlardı. Geviş getiren bir nevi hayvanlar gibi ağır davranıyorlardı. Şimdiki halde, zaman geçiyordu.

Bu mukaddemeler böylece devam ederek aradan beş altı yıl geçmişti ki, birdenbire münasebet kesiliverdi. Bu, küçük bir facia oldu. Sessiz bir çarkın dişi arasına giren, fakat gene makineyi durduran bir toz gibi hiç bir gürültü yapmadı.

Meyhaneden çıkmışlar ve daima bir hat üstünde yürüyerek, mehtabla yıkanan çayırdan geçiyorlardı. Hava lâtifti. Kuru ot kokusile dopdolu bir yaz gecesi idi, bülbül ötebiliridi.

Mutadları haricinde sessizce yürüyorlardı; ırmağa vardılar. Martial, ayağını, köprü vazifesi gören kalasa koyucağı esnada Henri onu durdurdu. Ondan ateş istedi; sigarası sönmüştü. Martial yarım sağ yaptı. Bu suretle, üçü de, fena fikirlerin cadılarla beraber koştuğu bu mehtabli gecede, yüz yüze gelerek birleşmiş oldular.

Henri sigarasını biraderinin sigarasından tekrar yaktı; ace'e etmiyordu. Nihayet başını kaldırdı, fakat hiç birisi tekrar yürümeğe başlamadı. Henrinin tavrından, salınmasından pekâlâ anlaşılıyordu ki söyliyecek bir şeyi vardı. Havaya iki üç nefes duman savurdu, başını salladı ve şu sözleri söyledi:

— Doğrusunu söylemek lâzımsa, kambur o.

Martial:

— Kim?

Dedi.

— Zulma.

— Kambur mu?

Üçü de, hâlâ şaşkın, birbirlerine bakıştılar. Sonra Henri boğazının dibini kazıdı ve balgamı ırmağa fırlattıktan sonra:

— Onu arkasından görmek yeter.

Dedi.

Martial boyu boyunca doğruldu ve âdeta alnı ile bir elma ağacının ük dallarına dokunuyor gibi idi:

— Vay canına...

Bir müddet düşündü, sonra fikrini bildirdi:

— Evet, hakkın var, kamburdur.

Louis keskin bir kahkaha kopardı, üçü de koro halinde bu kahkahaya iştirak ettiler.

— Bak, işte bu tuhaf! diye haykırışıyorlardı. Kambur! Hani sahiden de kambur!

Bunun hiç farkına varmamışlardı ve işte şimdi bu kamburluk gözlerine batıyor, korkunç ve insanı deli edici bir mahiyet alıyordu. Ayni zamanda birbirlerine yumruklar vurarak sarsıldılar, çocuklar gibi birbirlerine seslenerek, koşa koşa çayırı geçtiler. Kambur! Kambur o!

★

Fakat, daha ertesi günden itibaren, keşifleri hakkında sükûtu muhafaza ettiler. Hayır, en ufak söz, en uzak telmih bile yok, kuru otları arabalara doldurıyorlar, kirazları topluyorlardı.

Ertesi Cumartesi günü, üç birader, ayaklarına çizmelerini çekip yemeklerini yedikten sonra kapının önüne geldiler. Henri esnedi. Louis kemerini gevşetti ve Martial, akşamın havasını koklayınca, saracın kahvesine gidip bir parti piket oynamağı teklif etti. Orada rahat olurlardı, hiç kimse gelmiyordu.

— Pekâlâ!

Dedi, Henri.

Tekrar yola çıktılar, fakat bu defa köyün büyük yolundan. Adamlar kapılarına koşuyor ve onların geçtiğini görerek «ne o, Zulmayı bıraktılar mı?» diyorlardı. Hakikaten onu bırakmışlardı. O günden sonra, kambur kızın meyhanesi onları bir daha görmedi.

Şimdi onlar, dul ve çocuksuz bir adam olan saraçla kâğıd oynuyorlardı. Üç iri kadeh bira ve bir ardıç suyu içiyorlar ve bunun icabı olarak her biri masanın üstüne yedi sou bırakıyorlardı. Bu evin havasını lâtif buluyorlardı.

★

Terkedilişinin ilk Cumartesi günü, Zulma bundan bir şey anlamadı. Ondan sonraki Cumartesi gene bekleyişi boşa çıkınca gidip haber almağı kurdu; dostlarının başına bir felâket geldiğinden şüphe etmiyordu. Fakat anası buna mâni oldu. Üçüncü Cumartesi, Zulmaya ateş geldi.

Zayıf ve mukavemetsizdi; keder onu çabucak alt etti. O zamana kadar nöbetle devam eden kısa bir öksürük çoğaldı ve onu fazlasile yordu.

Odasından çıkmıyordu ve çok geçmeden yatağa düşmüştü. Bir ihanete, bir hakarete uğradığı hissinde idi. Kendisini bütün memleketin eğlencesi olmuş görüyordu; bilhassa hayatının bittiğini hissediyordu. Kalbi, zayıf göğsünün altında çok kuvvetli darbelerle atmaktan geri durmuyordu. Odası, bir nevi nemli ve hemen hemen ışıksız, kırmızı taş döşeli, soğuk bir hücre idi. Başının üzerinde, üstüne bir şimşir dalı konulmuş olan bakır bir salib vardı. Anası her lâhza ona mırıl mırıl dualar okuyarak kaynattığı sıcak şeyler getiriyordu. Tam tamına senenin son günü, Zulmayı, evvelkilerden daha uzun bir öksürük yakaladı; ağzına kırmızı bir köpük geldi, ve başını yastığa eğdi ve bir daha kaldırmadı.

★

Onu gömdüler. Daha o akşam Zulmanın anası ırmağın ucuna vardı ve kalası ırmağa kaydırdı, sonra meyhanenin kapısındaki levhayı indirdi.

Memleketliler başlarını sallıyorlar ve büyücü karının muhakkak intikam alacağını tefeül ediyorlardı. İhtimal o, buna teşebbüs etti; fakat yalnız davarlar üstünde bir muvaffakiyet elde edebildi; Tuhafların inekleri o yıl zarfında öldüler; maamafih başka inekler de ölmemiş değildi ve herkes şunu düşündü ki tefeülün hiç bir kıymeti yoktu.

Delikanlılara gelince, sonuna kadar namuslu davranarak, pek tabii yan yana, sıra halinde, cenazenin defninde hazır bulunmuşlardı; ve mezarlıktan avdette, pek haklı olarak, âlâsından birkaç pent bira içmişlerdi.

Halid Fahri Ozansoy

(*) Pent «pinte»: eski bir şarab ölçüsü.

B. Hitlerle general Franko arasında teati edilen telgraflar

Madrid 7 (A.A.) — Azul gönüllü fırkasının hareketi dolayısile Führer, general Franko'ya bir telgraf çekerek İspanyanın komünizm aleyhinde haçlılar harbine iştirakinden dolayı memnuniyetini bildirmiştir. General Franko vermiş olduğu cevabda nihai zafere olan itimadını bildirmiştir. ...

Ankara, 7 (A.A.) — Son iki ay için

lerdir. Yangınlar çıkmış, koyu duman bulutları yükselmiştir.

ki vaziyetlerine gelince, bu da kaydığımız yerlerdekinin hemen ay-

Düşmanın bu mıntakadaki Sov-

hücum ve tekrarlarla yoğun bir göstermiştir.

başlıyan taarruz, 4 Eylülde tekrar baş

Memleket haberleri

Bigada bir genç kazaen anasını öldürdü

Biga (Hususî) — Şehrimize bağlı Bostandere köyünden Beytullah oğlu Hasan Arslan isminde bir genç, kuş tüfeğini kurcalarken kaza eseri olarak silâh patlamış ve anası kırk yaşlarındaki Şefika Arslanı yaralamıştır. Derhal hastaneye kaldırılan kadın, birkaç saat sonra ölmüş ve ana katili olan Hasan da yakalanarak adliyeye teslim edilmiştir.

Dikkatsizlik yüzünden ölen ve köyün hamiyetli ve iyi kalbli bir kadını olan Şefikaya bütün köylüler acımıştır. Hasan hapishanede durmadan ağlamaktadır.

Bir şantözü tehlikeli surette yaraladılar

Geçen hafta şehrimizin Karanti köyü panayır yerine gelen tulûat kumpanyasına mensub kadınlardan Tokatlı Lûtfiye Güller isminde bir şantöz kendisine koca ittihaz ettiği gene o tiyatronun aktörlerinden Sadettin tarafından tehlikeli surette boynundan yaralanmıştır.

Cebren sahneye çıkarıldığını iddia eden Lûtfiye, hâdisenin kıskançlık yüzünden olduğunu söylemektedir. Sadettin, büyük bir tehevvürle kadının üstüne keskin bir bıçakla öldürmek kasdile atılmış ise de müdahale edenler tarafından kurtarılmış ve derin bir yara almakla kalmıştır.

Fail hapse atılmış ve Lûtfiye de baygın bir halde hastaneye kaldırılmıştır.

Kandırada bir köpeğin küçük bir yavruya yaptıkları

İzmit (Hususî) — Kandıranın Balcılar divanı Arıklar köyünde 6 aylık bir çocuk harman yerindeki çardakta bırakılmış. Çocuğun anne ve babası bir tarafta harman yaparken bir köpek yavrusu gelerek zavallı yavrunun açık bulunan hayalarını ısırıp koparmış ve yemiştir.

Çocuk tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmıştır.

Tokat Gazetesi intişara başladı

Tokat (Tarsus) — İki üç yıldır intişar etmiyen heşrimizde münteşir Yeşilırmak adlı gazete bu defa genç avukatlarımızdan Salâhattin Gülüt'ün imtiyazı altında Tokat adı ile intişara başlamıştır.

Aksaray Kızılayının okuttuğu talebe

Aksaray (Hususî) — Aksaray Kızılayı ortaokulundan mezun yoksul talebeden birini okutmıya karar vererek bir müsabaka tertib etmiş ve neticede bu müsabakayı Aksaray ortaokulu mezunlarından Süheylâ Şişman kazanmıştır. Kızılayımız bu talebenin ya leyli ücretini verecek veya olduğu mıntakadaki leyli mekteb ücreti nisbetinde yardım edecek ve talebe sınıfta kaldığı takdirde yardım kesilecektir.

Bigada bir genç tahta çivi yapmağa başladı

Biga (Hususî) — Ahval dolayısile ayakkabı çivisi buhranı olduğu malûm dur. Bunu gören ve ayakkabı yapmakta olan Ali Esin isminde bir genç, bugünlerde kendi icad ettiği bir aletle her cins ve neviden irili ufaklı çok güzel ve muntazam bir fabrikadan çıkmış denercesine ağaç çivi yapmağa ve piyasaya çıkarıp satmağa başlamıştır.

Ali Esin, her gün birkaç kilo çivi yapmakta, kilosunu iki liraya satmakta ve mahalli ihtiyacı bu suretle karşılamaktadır. Bu yurddaş, çarşı içindeki mütevazı dükkânında, önceden tasarlayıp güneşte kuruttuğu küçük ağaç parçalarını, çok keskin olan aletile süratli bir şekilde kesmekte, avuçlar dolusu çiviyi, birkaç dakika zarfında yapıp meydana getirmektedir. Kunduracı esnafı, Ali Esinin bu teşebbüsünden çok memnun kalmışlardır.

Tokadda takdir edilen bir nahiye müdürü

Tokad, (Hususî) — Köy okulları inşaat işlerinin başarılmasında ve eğitmenli okullara aid fidanlıkların yerlerini temindeki yardımları dokunan ve şimdi Artova kazası kaymakam vekâletinde bulunan merkeze bağlı Pazar nahiyesi müdürü Vahab Ayhan maarif işlerine karşı gösterdiği samimî alâkaya bir karşılık ve ayni zamanda ileriki mesaisi içinde bir teşvik vesilesi olmak üzere Maarif Vekâletince takdir edilmiştir.

Tunceli Nafia Müdürlüğünden

1 — Eksiltmeye konulan iş: Tunceli vilâyetinde yapılacak Mameki - Seyithan yolu tesviyesi türabiye ve şose inşaatıdır. Bu işin muhammen keşif bedeli «250.000» liradır.

2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi
B — Mukavele projesi
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi.
D — Hususî şartname
E — Şose ve köprüler fennî şartnamesi
F — Seridöpri
G — Grafik
H — İstiyenler bu işe aid evraktan şose ve köprüler şartnamesile bayındırlık işleri genel şartnamesinden maadasını «4» lira mukabilinde Tunceli nafia müdürlüğünden satın alabilirler. Şose ve köprüler fennî şartnamesini ve bayındırlık işleri genel şartnamesini görmek istiyenler Tunceli nafia dairesinde bedelsiz olarak görebilirler.

3 — Eksiltme 11/9/941 Perşembe günü saat 15 de Tunceli nafia müdürlüğü binasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 13.750 lira muvakkat teminat vermesi ve aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır.

A — İhaleden en az tatil günleri hariç 3 gün evvel Tunceli vilâyetine müracaat ederek işe girebilmek için alınmış ehliyet vesikası.
B — Ticaret sanayi odası sicil vesikasd
C — Bir defada devrete aid «50.000» liralık şose ve tesviye işini muvaffakiyetle ikmal etmiş olduğuna dair vesika

5 — Teklifler üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Tunceli nafia dairesindeki eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde teslim edilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve arttırma, eksiltme ve ihale kanununa uygun olarak mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «7484»

Nafia Vekâletinden

Eksiltmeye konulan iş:

1 — Bursa su işleri birinci şube müdürlüğü mıntakasındaki Apolyont gölü seddelerinin sekiz metre kotuna yükseltilmesi ve dalgalara karşı mukavemetinin temini için de taş ile kaplanması ameliyat ve inşaatı muhammen keşif bedeli vahidi fiat esası üzerinden «447122» lira «32» kuruştur.

2 — Eksiltme 15/9/941 tarihine rastlıyan Pazartesi günü saat 15 de Ankarada su işleri reisliği binası içinde toplanan su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — İstekliler, eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, umum su işleri fennî şartnamesile hususî ve fennî şartnameleri ve projeleri 22 lira 36 kuruş mukabilinde su işleri reisliğinden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 21634 lira 89 kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az üç gün evvel ellerinde bulunan vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır.

Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmıyanlar eksiltmeye iştirâk edemezler.

5 — İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar su işleri reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (5656_7211)

23 Ağustos bilmecemizde kazananlar

23 Ağustos tarihli bilmecemizde kazanan okuyucularımızın isimleri aşağıda yazılıdır. İstanbulda bulunan okuyucularımızın hediyelerini Pazartesi, Perşembe günleri öğleden sonra bizzat idarehanemizden almaları lâzımdır. Taşrada bulunanların hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir.

250 kuruşluk kitab

Tekirdağ inhisarlar muhakemat memuru Hikmet Özer kızı Kamer Özer.

Bir düzüne siyah kurşun kalem

İstanbul Beşiktaş Abbas ağa Kuyulu sokak 3 numarada Nazmiye Altınay.

Yarım düzüne mekteb defteri

Ankara Maarif Vekâleti muhasebe müdür muavini Mehmed Ali oğlu Muzaffer.

Mürekkebli kalem
(Son Posta hatıralı)

Manisa Sefa kıraethnesi müsteciri Esad elile Kerim, İstanbul 2 nci ilk okul talebesinden 131 numaralı Berna, İstanbul Cağaloğlu erkek orta okulu talebesinden 8 numaralı İbrahim.

Kurşun dolma kalem
(Son Posta hatıralı)

İzmit Kemalpaşa mahallesi Eski Hamam sokak 21 numarada Melâhat Tözge, İstanbul Aksaray tramvay caddesi 393 numarada Ümid, İstanbul kız muallim meslek mektebi talebesinden 325 numaralı Nimet.

Diş fırçası
(Son Posta hatıralı)

Konya avukat M. Fevzi oğlu M. Âdil Karaağaç, Adapazarı Ozanlar mahallesi Dönüş sokak 68 numarada Hüsnü Dardağan, Devrek mahkeme zabıt kâtibi Ahmed Arca oğlu Recai Arca.

Muhtıra defteri
(Son Posta hatıralı)

Kütahya Küçükçarşı berber İsa Ruhi elile Zişan Baykal, Uşak halı pazarında Burma cami civarında eskici Mustafa oğlu İsmail Durak, Antalya nafıa şefi Nevzad oğlu Vedad.

Diş macunu

Samsun Çiftlik Şevketiye caddesi 59 numarada Halid Ergüven, Geyve nalband Hüsnü oğlu İhsan Çakar, Adana Abidin paşa caddesi Asrî fırın Güner Seden.

Kırılmaz dökülmez hokka
(Son Posta hatıralı)

İstanbul Cağaloğlu kız orta okulu talebesinden 343 Nuran, İstanbul Emirgân 28 inci okul sınıf 2 de 112 numaralı Reyhan, İstanbul Alemdar Ticarethane sokak 55 numarada 5 inci kat Gülay Öcal.

Kokulu sabun
(Son Posta hatıralı)

İstanbul Şehzadebaşı Balabanağa mahallesi Acemi nefer sokak 35 numarada Aykut, İstanbul 44 üncü ilk okul sınıf 4/A talebesinden Yılmaz Kural, İstanbul Cibali 63 üncü okul 47 numarada Şadi Agun.

Albüm
(Son Posta hatıralı)

Gümüşhacıköy tuhafiyeci Nebi oğlu Mustafa Şahinkaya, Muğla emniyet müdürlüğü Akyol karakol komiseri Bürhan oğlu Kemal, İstanbul 2 inci ilkokul talebesinden 283 numaralı Nurban.

Alüminyom bardak
(Son Posta hatıralı)

İstanbul Hayriye lisesi talebesinden 15 numaralı Hüda Tuğcu, İstanbul Yeşilköy ilkokulu sınıf 5 den 174 İsmet Özyalçın, İstanbul Üsküdar Hayrettinçavuş mahallesi Haraç sokak 39 numarada Yaşar İpteş.

Kitab

Balıkesir istasyon ambarında Fahrettin kızı Sabahat Erzi, Ankara Öztürk mahallesi Çankırı İnişi 3/5 numarada Sabrı Arşlaner, Tavas emekli öğretmen Seyfi oğlu Mehmed Kılıç.

Renkli kartpostal

Konya hükûmet civarı foto Behçet apartıman 2 numarada Tuğrul Işıkdemir, Eskişehir Hoşnudiye mahallesi Aydemir caddesi 5/A numarada Arif Sazak, M. Kemalpaşa Lala Şahin mahallesi Kunıandan Dervişbey sokak 4 numarada Nebahat.

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Trablus limanındaki gemiler bombalandı

Kahire 7 (A.A.) — Ortaşark İngiliz hava kuvvetleri umumi karargâhının tebliği:

Libyada, İngiliz hava kuvvetleri ağır bombardıman tayyreleri 5/6 Eylûl gecesi Trablustaki İspanyol rıhtımı boyunca duran gemilere taarruz etmişlerdir. Bombalarımız, orta büyüklükte bir ticaret gemisine isabet etmiş ve rıhtım üzerine tam isabetle müteaddid bombalar düşmüştür.

Daha başka İngiliz tayyareleri, Bingazi bölgesinde muhtelif hedefler üzerinde harekât yapmışlardır.

Dernede büyük yangınlar çıkmış ve bu yangınlardan birinde bir infilâk olmuş, müteakıben, kıvılcımlar fışkırmıştır. Yerde duran bir takım düşman tayyarelerinin tahrib edildiği zannedilmektedir.

Tahrandaki Almanlar

Londa, 7 (A.A.) — Londrada itimad edilir bir menbadan öğrenildiğine göre İngiliz ve Sovyet kıt'aları Tahrana girdiklerindenberi burada bulunan Almanlardan hiçbiri memleketi terketmeğe muvaffak olamamıştır. İngiltere hükûmeti tarafından Tahrandaki İngiliz elçisine gönderilen talimat yalnız İranda bulunmakta olan Almanlara aid olmamakla kalmayıp Kudüs Başmüftüsüne ve Irak isyanı bastırıldığı sıralarda İrana kaçan Iraklı asilere de şamildir.

Irak orduları Genel Kurmay Başkanı

Budapeşte, 7 (A.A.) — Saynak gazetesi General Ali Ömerinin Irak orduları genel kurmay reisliğine tayin edildiğini yazmaktadır. General birçok sene evvel tekaüde sevkedilmiş bulunuyordu.

Kızılayın yardımları

Ankara, 7 (A.A.) — Son iki ay için Kızılay Cemiyeti Umumi Merkezi, cemiyete karşı halkın gösterdiği büyük şefkat ve alâka sayesinde memleket dahilinde birçok felâketzedelere muhtelif yardımlar yapmıştır. Kızılayın, Temmuz ve Ağustos ayları zarfında yaptığı yardımları mecmuu 550,031 liraya yükselmiştir.

İngiliz - Amerikan - Rus fen adamları toplanıyorlar

Londra 8 (A.A.) — Yakında Londrada İngiltere, Amerika, Sovyet Rusya ve Çin fen adamları arasında bir fen konferansı aktedilecektir.

Bu konferansta yirminci asırda elde edilen keşif ve terakkiyatın harb usullerine tatbiki ve bunlardan azami surette istifade edilmesi hususları müzakere edilecektir.

Moskovanın İrana dair bir tekzibi

Londra 8 (A.A.) — İngiltere ve Sovyet Rusya hükûmetleri ile İran hükûmeti arasındaki müzakereler hakkındaki İran hükûmetinin tarzı hareketi hakkında yeni bir haber gelmemiştir.

İngilterede dua günü

İrlanda kilisesi reisi, Rus milleti için, Kızılordu için dua edilmesini istedi

Londra, 7 (A.A.) — Bugünkü Pazar günü, İngiltere Kralının millî dua günü olduğunu söyliyerek bütün milleti davet ettiği hususî âyine, her mezhebin kilise rüesası iştirak etmiştir.

Âyini, bu sabah Canterbury başpeskoposu ile İrlanda kilisesi reisi, Galles Başpeskoposu ve bütün kilise reisi icra etmiştir.

İrlanda kilisesi reisi «Rus milleti için, şiddetle mukavemet eden kızılordu için, insafsız bir zulüm altında ezilen milletler için, bunlar arasında bulunan Polonya, Yunanistan ve Yugoslavya için» bilhassa dua edilmesini istemiştir.

Almanyada bir kauçuk fabrikası yakıldı

Londra 7 (A.A.) — Hava nezareti istihbarat servisi, dün gece, İngiliz tayyareleri tarafından, Rhenanie üzerinde yapılan hücum uçuşu hakkında verdiği malûmat meyanında, Rhur'un tam şimalinde kâin Kuhlsde, buna imalâtına mahsus mühim bir tesisat mevcud olduğunu söylemektedir. Buna, sun'i kauçuğa verilen isim olup Almanya ordusunun ve hava kuvvetlerinin kauçuk ihtiyacını, bu sayede ablukadan kurtarmak tasavvurundadır.

Bir pilot, rasadın, fabrikayı iyice nişanlıyabilmesi için, bütün mıntaka üzerinde, yarım saat uçmuş, sonra attığı bombaların, binalar ortasında patladığını ve müteaddid yangınların tutuştuğunu görmüştür.

Hava dâfi toplarının ateşi şiddetli idi. Aynı zamanda, müteaddid gece avcı tayyareleri görülmüştür.

Tesisat ağır surette bombalanmıştır. Müteaddid tayyare mürettebatı, hedefin tam merkezine ve ambarlara isabetler vâki olduğunu söylemişlerdir. Yangınlar çıkmış, koyu duman bulutları yükselmiştir.

İngiltere üzerinde

Londra, 7 (A.A.) — Hava ve dahili emniyet nezaretinin tebliğinde, düşmanın, bu gece İngilterenin cenubu garbisinde ve şarkında faaliyet gösterdiği bildirilmektedir.

Cenubu garbide, birkaç bomba bazı hasarlar yapmış, az sayıda birkaç kişi yaralanmıştır. Sair taraflarda hiçbir hasar ve insanca zayiat yoktur.

Deniz kafilesine taaarruz

Londra, 7 (A.A.) — Hava nezaretinin tebliği:

Bombardıman servisine mensub Blenheim tayyareleri, avcı tayyareleri refakatinde olarak bugünkü Pazar gü nü öğleden sonra, Hollanda sahili açığında bir düşman lâşe gemisile muhafız gemiler refakatindeki diğer bir düşman gemisine taarruz etmişlerdir.

Muhafız gemiler refakatindeki düşman gemisi bomba isabetile berhava olmuştur. İlâşe gemisi tutuşmuştur. Avcı tayyarelerimiz bir düşman avcı tayyaresini tahrib etmişlerdir.

Sovyet kıtaatı tarafından işgal edilmiş olan şehirlerde mahallî Sovyetler Birliği teşkil edilmiş olduğu hakkında ileri sürülen iddialar dün gece Moskovada kat'iyetle tekzib edilmiştir

Askerî vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfada)

çok mükemmel bir tarzda inşa etmiş oldukları «Liège» ve «Namur» müstahkem mevkilerini birbiri arkasından 24 ve 48 saat gibi inanılmaz zamanlar zarfında ve ordularının ileri hareketlerini hemen hiçbir ârızaya uğratmaksızın zapta muvaffak olmuşlardı. Hattâ Liyej'i, o zaman 42 lik diye şöhret bulan ağır muhasara toplarının Liyej önüne gelerek faaliyete başlamasından evvel cebri hücumlarla zaptedecek kadar büyük bir savlet ve kudret eseri göstermişlerdi. Halbuki Belçika ordusu cesur ve vatanperverdi ve bunu bi lâhare o harbin sonuna kadar devam eden uzun ve çetin mücadelesile isbat dahi etmişti.

O halde Almanlar ayni hareketi Odesa önünde niçin yapamadılar? Acaba bu defa 42 santimetre çapındaki muhasara bataryaları mı yoktu? Bu harbin silâhları, bundan evvelki harbin silâhlarına çok müteffevvik olduğu için bunu hiç zannetmeyiz. Hem, dünkü yazımızda da kısaca işaret ettiğimiz veçhile, bu harb de tayyareleri en ağır topçu yerine kullanmak keyfiyetini yeni bir usul olarak kabul edilmiş ve bu usulün her tarafta tatbikına da başlanmıştır. Sonra Odesanın, açık olan deniz cephesinden Karadenize hâkim olan Sovyet filosunun temin ettiği ikmaller ve yardımlarla mukavemetini idame edebildiği de ileri sürülemez. Çünkü, bu harbde şu da itiraz kâbul etmez bir hakikat olarak meydana çıkmıştır, ki deniz kuvvetleri bugüne kadar ki inşa tarzlarile, üsleri sahillerde veya sahillere yakın olan yerlerde bulunan büyük hava kuvvetleri karşısında barınamamakta ve kendilerinden beklenen vazifeleri hakkile yapamamaktadırlar. Geçen seneki Dönkerk muharebelerile Manş kanalındaki İngiliz adalarının Almanlar tarafından zaptı keyfiyeti ve en nihayet Yunanistan vekayli ile Ege denizi adalarının ve Giridin işgali hâdiseleri bu hakikatin ne kadar açık birer misalidirler.

Müttefik orduların Odesa önündeki vaziyetlerine gelince, bu da bu saydığımız yerlerdekinin hemen aynidir. Topları, tüfekleri, tayyareleri ve her şeyleri de fazlasile mevcuddur. Onun için Odesanın, bu tahminin çok üstündeki mukavemetini Kızılordunun büyük müdafaa kudretile birlikte bu orduyu terkib eden, subay ve er bütün ferdlerin tam manasile benliklerine işlemiş olan ideal aşklarına atfetmek en doğru bir düşünüş tarzı olacağı zannındayız.

2 — Şark cephesinde vaziyet bu merkezde iken garbi Avrupa ile Manş kanalında, Büyük Britanya adalarında, Atlas Okyanusunda, Akdeniz ve Libyada da hâdiseler, bir zamandanberi iktisab eylemiş oldukları yeknasak hususiyet dahilinde durmadan devam etmekte ve bu yüzden uzun medeniyet yıllarının mahsulü olan birçok eserler mütemadiyen mahv ve harab olmaktadır. Bu cümleden olmak üzere Almanlar, geçen Ağustos ayı zarfında Akdeniz de, Atlas Okyanusunda ve İngiltere adaları etrafında cem'an yarım milyon ton hacminde vapur batırdıklarını ilân eyledikleri gibi İngilizler de ayni mıntakalar dahilinde ehemmiyetli miktarda Mihver gemisini tahrib eylediklerini bildirmişlerdir. Kezalik, İngilizler, gerek kendi imal ettikleri ve gerekse Birleşik Amerikadan aldıkları tayyarelerle ve Alman hava kuvvetlerinin büyük bir kısmının şark cephesinde meşgul olmasından bilistifade Fransa sahillerile garbi Almanya üzerine, tıpkı Almanların geçen 1940 Ağustosunda İngiltereye karşı yaptıkları gibi pek büyük mikyasta gündüz hava hücumları yapmışlar ve bu hücumları Temmuzun son haftasile hemen bütün Ağustos ayı esnasında devam ettirmişlerse de görünüşe nazaran beklenen stratejik neticeyi temin edememişler ve nihayet bu gündüz hücumlarını keserek eskisi gibi gece hareketlerine rücu etmişlerdir. Almanlar, İngilizlerin bu gündüz hava hücumlarında çok faz'a zayiata düçar oldukları cihetle bunu kesmeğe mecbur olduklarını iddia etmektedirler. Hakikat bizce malûm değildir. Yalnız, şu kadarını söyliyebileceğiz, ki 1940 ve 1941 Ağustos ayları, Almanlarla İngilizlerin belki başka maksadlarla mütekabilen İngiltere ve Almanya üzerine tevcih ettikleri devamlı gündüz hava hücumlarındaki ademi muvaffakiyeti tebarüz ettiren birer ay olmuştur.

3 — Mevsim ilerliyor ve çöllerde hareket zamanı artık yaklaşmış, hattâ gelmiş bulunuyor. Sovyet Rusyaya endirekt bir yardım için garbi Avrupa sahillerine beklenen büyük çıkarma hareketini yapmamış olan İngiltere; acaba gene böyle bir endirekt bir yardım maksadile Mısır hududile Tobruk mıntakasından karşısındaki; birkaçı zırhlı ve motörlü olmak üzere 14 : 15 İtalyan tümenile 4 : 5 Alman tümeninden mürekkeb yani takriben 300 : 350 bin mevcudundaki Mihver kuvvetine karşı taarruza geçecek midir?

Böyle bir hareket şimdiye kadar kuvvetli bir ihtimal dahilinde görülmekte idi. Fakat, Japonyanın Uzakşarkta, bazı tereddüdlerle karışık olmakla beraber gene umumi olarak Mihver lehinde devam ettirdiği tehdidkâr vaziyeti dolayısile İngiltere imparatorluğunun en iyi askerlerinden olan Avustralyalılarla Yeni Zelandalıların büyük bir kısmının o havaliye iadesi, hattâ bizzat İngiliz askerinden mühimce bir miktarın da ayrıca gönderilmesi mecburiyetinin hâsıl olması, Japonya vaziyeti sağlam bir esasa bağlanamadıkça İngilizlerin böyle bir harekete başlamak istemiyeceklerini göstermektedir.

Bakalım, hâdiseler nasıl bir çehre ile karşımıza çıkacak

K. D.

23,636 tonluk bir İtalyan vapuru daha batırıldı

Londra 7 (A.A.) — İngiliz tayyareleri Akdenizde büyük faaliyet göstermektedirler. Mesina boğazında tayyareler 10.000 tonluk bir düşman kruvazörünü ciddi hasara uğratmışlardır.

«Duilio» olduğu zannedilen 23.636 tonluk bir İtalyan vapuru İtalyan sahilleri açığında bir İngiliz denizaltısının torpillerile hemen muhakkak olarak batırılmıştır.

Romaya hava akını mı yapıldı?

Roma 7 (A.A.) — İtalyan orduları umumi karargâhının 460 numaralı tebliği:

Şimali ve şarki Afrikadaki kara cephelerinde ehemmiyetli hiçbir hâdise olmamıştır.

Dün gece payitahtta hava tehlikesi işareti verilmiş, tayyare dafi bataryaları birkaç mânia ateşi açmışlardır.

Cephe manzarası alan şehir

[Baştarafı 1 inci sayfada]

niden şahlandıracaktır. Milisler Kızılordu ile beraber dövüşecektir.

Silâh fabrikaları gece gündüz şehrin müdafaası için çalışmaktadır. Halk müdafaa hazırlıklarına iştirak ediyor. Bütün şehir cephe manzarası almıştır. Biz Petersburg vatandaşları kanımızın son damlasına kadar dövüşeceğiz.»

Leningrad kapılarında

Moskova 7 (A.A.) — Cumartesi günü akşamı Moskova resmi istihbarat ajansı tarafından neşredilen bir tebliğe göre Leningrad kapılarında vukua gelen çok şiddetli muharebelerde, son 3 gün zarfında Sovyet kıtaatı tarafından kazanılan muvaffakiyetlerin general Bandarev'in kumandası altındaki kuvvetler tarafından elde edilmiş olduğunun söylenilebileceğini bildirmektedir.

Bu ajans şöyle diyor:

Düşmanın bu mıntakadaki Sovyet hatlarına girmiş olan bir tank kolu, bir kıskaç hareketine yakalanmıştır.

Ayni ajans, 40 tanktan mürekkeb olan bir Alman cüzütamının batak lığa saplanıp kalmış olduğunu bildirmektedir.

Almanlar, tedafüi bir vaziyet almışlardır.

Bu ajansın tebliği şu suretle devam etmektedir:

Bandarev'in kıtaatı, düşmanın cenahlarından cenuba doğru yayılmış ve münakalât yoluna taarruzda bulunmuştur. Diğer bir Sovyet cüzütamı da cephede taarruza geçmiştir. Almanların mevzileri, inhidam etmiştir. Almanlar, ric'at etmişlerdir. Alman kuvvetlerinden birçoğu teslim olmuştur.

Bir alay sancağı ele geçirildi

Üç gün devam eden muharebe esnasında Almanlar maktul ve mecruh olarak takriben bir alay kadar insan kaybetmişlerdir.

71 inci Alman fırkasının 407 nci alayının karargâhı elimize geçmiştir. Burada bir takım tankla alayın haritalarını ve sancağını ele geçirdik.

SIYASET ALEMİNDE

Şark harbinin onuncu haftası da geçti

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Alman - Rus harbi başlıyalıberi tamam on hafta oluyor. Bütün cephelerde yılmaz bir inadla mükavemet gösteren Rus orduları, bir adım toprağı dahi karşı tarafa en pahalı şekilde maletmek için bütün dünyayı hayrete düşüren bir kabiliyet göstermişlerdir. Rus ordularının bu muvaffakiyetli çarpışması sayesindedir ki iki buçuk ay evvel başlıyan muharebe, kat'i bir neticeye iktiran etmeden kış mevsiminin eşiğine kadar sürüklenmiştir. Halbuki merak edip de bugüne kadar devam etmiş olan cidalin ameli neticesini harita üzerinde müşahede etmek istediğimiz zaman, koskoca bir toprak parçasının ve muazzam mesafelerin Alman istilâsı altına geçmiş olduğu görülür. Bu da bir defa daha isbat etmiş oluyor ki modern harbde geniş mesafelere hâkim olmanın ehemmiyeti daha ziyade ikinci derecededir. Birinci ehemmiyet derecesinde bulunan nokta, hasmın mukavemetini kırmak, onu hayati istinad kaynaklarından mahrum etmek, bilhassa mücadele kuvvetini inkısama uğratmaktır. İki buçuk aylık zaman içinde ve çok çetin muharebe şartları altında Alman erdularının bu vâdide elde ettikleri gözle görünür netice, şimalde Leningradı tecride muvaffak olması, cenubda da Dinyeper nehrinin kavsine kadar ilerleyip dayanmasıdır. Burada, gene müteccerrid bir halde bulunan Odesa, denizden görebildiği ikmal yardımları sayesinde el'an tutunmaktadır. Merkezde, Rus külli kuvvetlerini ite ite Moskovanın garb mıntakasına kadar nüfuz eden müstevli, el'an müphem bir durum içindedir ve bir intizar devresi geçirdiği zehabını veriyor.

Kış mevsiminin ilk habercileri, iki hasmı işte böyle bir vaziyet içinde bulmuştur. Sovyet Rusya ikliminin hüsuneti ile müterafık olarak arazinin yolsuzluğu, geniş mıntakalar üzerinde toprağın kolaylıkla batak haline lâb etmek istidadında bulunması, müzde mevcud sayılı günlerden sonra artık, şark cephesi denilen mıntakanın harekâtın felce uğrıyacağı kanaatini uyandırıyor. Böyle bir kanaatin uyanmasına sebeb ise, alelûmum bu mıntakalarda ve kış içinde askeri hareket icra edilemiyeceği hakkındaki fikirdir. Fakat bunun da, herhangi bir müdde'anın haiz bulunduğu kıymetten fazla bir şey ifade edemiyeceğini hatırlatmak yerindedir. Zira, bu harb bizi ne kadar zaman da bütün dünyanın gözünü mütaleası değil, mutlak imanı, Sovyet Rusya ordusunun nihayet bir iki haftalık bir mukavemetten sonra çökeceği ve dağılacağı noktası etrafında toplanıyordu. İki buçuk ay sonra birçok mühim kayıblara rağmen bu ordunun hâlâ ayakta durması ve muhaddeleye şiddetle devam etmesi, istihkâmlarının meçhul olan bu gibi kısımlarına verilmesi lâzım gelen kıymet hakkında bize bir fikir verir.

Maamafih bir tarafta harekât durdurulacak olursa, gene mevsim icabı, bir diğer noktada başlaması muhakkaktır. Bu nokta şimali Afrika cephesidir. Malûm olduğu üzere İtalyanları Bingazi'nin ötelerine kadar süren İngiliz taarruzunu müteakib Alman - İtalyan kuvvetlerinin icra ettikleri mukabil hücumla bu kuvvetler tekrar Mısır hududuna kadar sokulabilmiş ve yaz mevsiminin hulûlile harekât kesilmiştir. Şimdi kum fırtınalarının göz açtırmadığı ve güneşin beynleri kebablaştırdığı mevsim sona ermektedir. Bundan sonra çöl mıntakasında her iki taraftan da ciddi bir taarruz hareketi beklenebilir. Son zamanda Akdenizde büyük bir faaliyet gösteren denizaltılar, tayyare hücumları ve kafile taarruzları böyle muhtemel bir hareketin habercisi sayılabilirler. Kış mevsimi şarkta harbi durdurursa bu harbin berki süratle Afrikada başlaması muhakkaktır. İki tarafın şimdiye kadar yapabilmiş olduğu hazırlıklar, bu defa mücadelenin daha çok kat'i ve daha çok kanlı olacağına hükmettirir.

Selim Ragıp Emeç

İngiliz-Türk ticareti

(Baştarafı 1 inci sayfada)

motif ve tekerlekli vesait de göndermiştir.

İskenderun limanı

Halen «Ünited Kinroom Corporation» ile Türkiye Münakalât Vekâleti arasında, büyük Britanyadan gönderilen lokomotiflerin ve malzemenin karaya çıkarılması için kullanılabilecek olan İskenderun limanının inşasına dair müzakereler cereyan etmektedir. Büyük Britanya tarafından gönderilen emtia hâcminin pek fazla artmış olması bu tedbirleri zaruri kılmaktadır.

Türk - Alman ticari müzakerelerinin tekrar başlaması için, Ankarada Bay Clodleus'e intizar edildiği şu sırada, bu tafsilâtın âşikâr bir ehemmiyeti vardır.

İaşe müsteşarının tetkikleri

Mudanya, 7 (Hususî) — 5 Eylûl de şehrimize gelen İaşe Müsteşarı Şefik Soyer müstahsille temaslarda bulundu. Alım mıntakalarına giderek tetkiklerde bulunmuştur.

Hergün

(Baş tarafı 2 nci sayfada)

ilk hedefi, bizzat başvekilinin söylediği gibi düşmanı ne vasıta ile olursa olsun mağlûb etmektir. İstikbal sonra düşünülecektir, daha doğrusu istikbalde nelerin yapılacağı sonra meydana çıkacaktır.

Alman tebliği

(Baştarafı 1 inci sayfada)

vakkuf devresinden sonra, Temmuzun başlıyan taarruz, 4 Eylûlde tekrar başlamıştır.

Üç gün süren muharebeden sonra kıt'alarımız 75 kilometre ilerlemişlerdir.

Son günlerde, düşman, arazimizi bombalamıştır.

Finlândiya tayyareleri, Ladoga gölünün şarkında ve Murmansk demiryolu üzerinde düşman kıt'alarını bombalamışlardır.

Bir tren tahrib edilmiş ve yedi düşman bombardıman tayaresi düşürülmüştür.

Kiyef mıntakasında

Bern 7 (A.A.) — Cenevrede çıkan La Suisse gazetesinin Berlin muhabiri bildiriyor:

Berlinin salâhiyettar mahfelleri da dün akşam bildirildiğine göre merkez cephesinde cereyan eden şiddetli muharebeler neticesinde Kiyef'teki Sovyet kıt'alarının gerisine yapılan tazyik gittikçe artmaktadır.

Macarlara göre vaziyet

Budapeşte, 7 (A.A.) — Macar salâhiyetli mahfellerden bildirildiğine göre Ukraynada harbeden müttefik kuvvetler birçok düşman üslerini İşgal etmişlerdir. Bolşevikler yalnız taşçu faaliyeti göstermişlerdir. Macar harekât bölgesinde ehemmiyetli hiçbir hâdise olmamıştır. Hava dâfi bataryaları bir Sovyet bombardıman tayyaresini düşürmüşlerdir.

Sabahtan Sabaha:

Başbaşa Sohbet

Bir meslekdaşlar toplantısında dünya ahvalinden bahsediyorduk. Zamanın nezaketi hâdiselerin akışı ve muhariblerin hâdiselere göre değişen vaziyetleri hakkında bol bol ve rahat rahat konuşuldu. Buhranlı zamanlarda fikirlere hâdiseler hâkim olduğu için konuşulan mevzuara göre varılan neticelerde ısrar imkânı yoktur. Biz de böyle bir iddiaida bulunmadık. Yalnız kanaatlerimiz nemen hemen bir noktada toplanmıştı. Dünya harekâtı cephesinde kendi cephemizin muhkem oluşu.

Bizi incitmemiye çalışarak cephemiz önünde birbirlerile çetin bir hayat mücadelesine tutuşan dost ve müttefiklerimize gelince fikirler bütün açıklığile ifade edildi. Günlük hâdiseler ve muharibler tarafından daima tekrar edilen iddialar karşısında tam bitaraf müşahidler gibi münakaşalar yapıldı. Henüz birinci ve ikinci sahneleri görülen bu hâdisenin son perdesi nasıl kapanacak diye hükümler vermek gülünç olurdu. Yalnız harb takaddüm eden fikir tahammürlerinin zamanında hissedilen hareket istikametleri ile harbin seyri esnasında varılan hakikatler arasında hiç bir nisbet ve münasebet olmadığı noktasında ittifak edildi.

Ve bir daha inanıldı ki tarih, cemiyetlerin, içtimaî birlik gibi muayyen insan kütlelerinin varlıklarına hâkim olan manevî kuvvetler bütün telâkkilerin rağmen umumî hayatın mihrakıdırlar. Harb öncesi ilmamasının bütün patırtılarına rağmen hâdiselere geçen eski inanışların hâkim oluşu da bu kanaati tahkim etmiş oluyor.

Netice gerçi büyük hareketleri hazırlıyan fikir cereyanlarıdır. Fakat bu cereyanların mutlak ve mutlak milli bünyenin temayüllerine ve ruhî ihtiyaçlarına intibak etmesi şarttır. Aksi takdirde bütün o parlayıp yaldızlı fikirler bir balo gecesinin ağır havasına tahammül edemiyerek patlıyan balonlara benzerler.

Buhan Cahid

9 Eylûl yarınki Salı akşamı

Sümer sineması

Yeni sinema mevsimini açıyor. İlk programda: Büyük aşk ve ihtiras filmlerinin şuh yıldızı

MAE WEST'in

ŞEHVET KADINI

Emsalsiz aşk ve ihtiras filmidir. Biletler bu sabahtan itibaren satılmağa başlamıştır.

Muhteşem Enfes Salon Takımı

Ekspozisyonda birinciliği kazanmış model, Viyana mamulâtı limon ağacı, yeşil ipek döşeli 1 kanape, 2 koltuk, 2 iskemle, 1 masa ve 1 enfes vitrinden mürekkeb, nadiren ele geçer Fevkalâde nefis bir salon takımı acele satılıktır. (Muhteşem bir fümuara da pek elverişlidir.)

Az kullanılmış, yeni halinde, güzel bir çocuk arabası keza satılıktır.

Salon, yahud arabaya talib olanlar mektubla (Posta kutusu 22 Pangaltı) ya müracaat.

NEVROZİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ.

Her yerde Pullu Kutuları ısrarla isteyiniz.

Leylî Erkek **Yeni Kolej** Neharî Kız

İlk - Orta - Lise Taksimde Sıraserviler 86

Müdür: Sabık Şişli Terakki Direktörü M. Ali Haşmet Kırca

Hususiyetleri: Yabancı dillere ehemmiyet vermek, talebenin sıhhat ve inzibatile yakından alâkadar olmaktır.

Telefon: 41159

ANA — İLK — ORTA ve LİSE

KIZ ve ERKEK **HAYRİYE LİSESİ** YATILI ve YATISIZ

FATİH: Saraçhanebaşı

Kayıd için her gün 10 dan 17 ye kadar mektebe müracaat. Eski talebe kayıdlarının yenilenmesine 9 eylule kadar devam edilecektir. Telefon: 20530

Acele satılık ev

Paşabahçede Kıblenüma sokağında 16 numarada 6 odalı nimkârgir kullanışlı bir ev acele satılıktır. Boğazın bütün manzarasına hâkimdir.

Talib olanlar içindeki sahibine müracaat edebilirler.

Son Posta Matbaası:

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

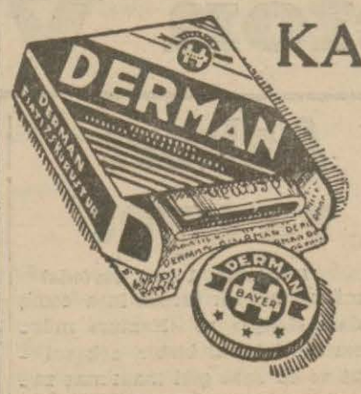

KAŞE **DERMAN**

Ağrıları dindirir!

ROMATİZMA, BAŞ, DİŞ, SİNİR ve BEL ağrılarile soğukalgınlığından ileri gelen vucud KIRIKLIGI, NEZLE ve GRİP hastalıkları DERMAN kaşelerile derhal geçer, icabında günde 1-3 kaşe alınır, her eczahanede bulunur.

Tunceli Nafia Müdürlüğünden

1 — İhalesi 20/8/941 tarihinde yapılmak üzere eksiltmeye konulan Tunceli vilâyetinde Seyithan-Plümür-Muti köprüsü yolunun Seyithandan itibaren 27 + 000 - 31 + 000 ve 62 + 000 - 70 + 000 kilometrelerinde yapılacak kısımlar inşaatına mezkûr güne kadar talip çıkmamış olduğundan bu inşaat tekrar eksiltmeye konulmuştur. Bu işin muhammen keşif bedeli «180.000» liradır.

2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi
B — Mukavele projesi
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi
E — Şose ve köprüler fenni şartnamesi
F — Seridöpri
G — Grafik

H — İstiyenler bu işe aid evraktan şose ve köprüler şartnamesile bayındırlık işleri genel şartnamesinden maadasını «3» lira mukabilinde Tunceli Nafıa Müdürlüğünden satın alabilirler. Şose ve köprüler fenni şartnamesini ve bayındırlık işleri genel şartnamesini görmek istiyenler Tunceli nafıa dairesinde bedelsiz olarak görebilirler.

3 — Eksiltme 16/9/941 Çarşamba günü saat 15 de Tunceli nafıa müdürlüğü binasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 10.250 lira muvakkat teminat vermesi ve aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır.

A — İhaleden en az tatil günleri hariç 3 gün evvel Tunceli vilâyetine müracaat ederek işe girebilmek için alınmış ehliyet vesikası.

B — Ticaret ve sanayi odası sicil vesikası.

C — Bir defada devlete aid 40.000 liralık yol köprü vesaire işini muvaffakiyetle ikmâl etmiş olduğuna dair vesika.

5 — Teklifler üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Tunceli nafıa dairesindeki eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde teslim edilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve artırma, eksiltme ve ihale kanununa uygun olarak mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez «7485»

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlânları

8 Eylûlden 15 Eylûle kadar muhtelif hatlara kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımlar

Karadeniz hattına. — Pazartesi 17 de (Güneysu), Perşembe 17 de Erzurum). Galata rıhtımından.

Bartın hattına — Cumartesi 18 de (Anafarta). (İş'arı ahire kadar haftada bir posta yapılacaktır. İneboluya kadar gidecek olan bu posta gidiş ve dönüşte Akcakocaya uğrıyacaktır.)

İzmit hattına — Salı 8 de (Mersin). Perşembe 8 de (Bartın). Tophane rıhtımından.

Mudanya hattına — Salı, Perşembe ve Cumartesi 9 da (Çanakkale). Pazar 8 de (Marakaz). Postalar Galata rıhtımından kalkarlar.

NOT: Salı, Perşembe ve Cumartesi günleri esas postalara ilâveten saat 10 da Galata rıhtımından ilâve birer vapur kaldırılacaktır. İlâve vapurlar ayni gün Mudanyadan 16.30 da İstanbula döneceklerdir. Bu suretle Mudanyadan İstanbula hergün vapur vardır.)

Bandırma hattına — Pazartesi, Salı, Çarşamba ve Cuma 8 de (Marakaz). Galata rıhtımından. Ayrıca Çarşamba ve Cumartesi 20 de (Konya) Tophane rıhtımından.

Karabiga hattına — Salı ve Cuma 19 da (Seyyar). Tophane rıhtımından.

İmroz hattına — Pazar 9 da (Bartın) Tophane rıhtımından.

Ayvalık hattına — Çarşamba 12 de (Ülgen). Cumartesi 12 de (Mersin). Sirkeci rıhtımından.

İzmir 1. sürat hattına — Pazar 16 da (İzmir). Galata rıhtımından.

İzmir ilâve sürat — Salı 13 de (Tırhan). Galata rıhtımından.

İzmir 2. sürat postası — Perşembe 13 de (Kadeş). Galata rıhtımından.

NOT: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı Acentelerimizden öğrenilebilir.

Galata Baş Acenteliği — Galata rıhtımı, Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında. 42362

Galata Şube » — Galata rıhtımı, Mıntaka Liman Reisliği binası altında. 40133

Sirkeci » » — Sirkeci, Yolcu Salonu. 22740

(7931)

Toprak mahsulleri ofisi İstanbul şubesinden

Pendik istasyonundaki depomuza konulacak kepek, misket ve hububatın vagonlardan depoya ve depodan vagon veya arabalara nakil hamaliye işi açık pazarlıkla ihale edileceğinden taliblerin 9/Eylül/941 Salı günü saat 15 de Liman Han 4. cü kattaki ofisimize müracaatları. (7853)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

1 — Tahmin edilen bedeli «3800» lira olan 4000 kilo sabit solüsyon 1 numaranın 11/9/941 Perşembe günü saat 15.30 da Kasımpaşada bulunan Deniz levazım satınalma komisyonunda pazarlığı yapılacaktır.

2 — Kat'i teminatı «570» lira olup şartnamesi hergün iş saati dahilinde mezkûr komisyondan bedelsiz alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun istediği vesaikle birlikte belli gün ve saatte adı geçen komisyona müracaatları ilân olunur. «7894»

* *

750 kilo Neft
500 kilo Rafine bezir

Yukarıda cins ve miktarı yazılı iki kalem eşya 12/Eylûl/941 Cuma günü saat 14 de pazarlıkla alınacaktır.

İsteklilerin belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyonda hazır bulunmaları. «7901»

* *

Marmara üssübahrî K. satın alma komisyonundan

Cinsi	Kilosu	Tahmin tutarı Lira	Kat'i teminatı Lira	Krş.
Çubuk makarna	17200	7740	1161	00
Muhtelif reçel	5000	2750	412	50
Beyaz peynir	6600	5780	867	00

1 — Yukarıda cins ve miktarları yazılı üç kalem yiyecek maddeleri ayrı ayrı şartnamede pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlığı 11/Eylûl/941 Perşembe günü saat 15 te İzmitte tersane kapısındaki komisyon binasında yapılacaktır.

3 — İşbu maddeler bir veya ayrı ayrı taliplere ihale edilebilir. Şartnameleri hergün komisyonda görülebilir.

4 — Pazarlığa iştirak edecek isteklilerin, ticaret vesikaları ve cinsleri hizalarında yazılı teminatlarile birlikte belli gün ve saatte komisyon başkanlığına müracaatları. «7924»

* *

1 — Yün iplikleri tarafımızdan verilmek üzere «30.000 : 45.000» metre muhtelif renk şalinin imaline aid pazarlık eksiltmesi 11/Eylûl/941 Perşembe günü saat 14,30 da yapılacaktır.

2 — Beher metre şalinin imâlinin tahmin bedeli 40 kuruş olup şartnamesi komisyondan hergün mesai saatleri dahilinde parasız olarak alınabilir.

3 — Pazarlığa iştirak edecek taliplerin belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyona «1350» liralık teminat makbuz veya banka mektubu ile birlikte müracaatları. «7816»

* *

	Beherinin tahmin bedeli	
10.000 aded bakır çukur tabak «üç aded nümunesi gibi»	25	kuruş
5.000 aded bakır su kupası	52	kuruş

1 — Mevcud mühürlü üç nümuneye göre cem'an on bin aded bakır çukur tabak ile mühürlü bir aded nümunesine göre beş bin aded bakır su kupasının 10/Eylûl/941 Çarşamba günü saat 15 de pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Üç nümuneye göre alınacak bakır tabak ile bir nümuneye göre alınacak bakır su kupası biner adedden noksan olmamak üzere en ucuz teklifte bulunacak muhtelif isteklilere ihale edilebilecektir.

3 — Şartname ve nümunelerini görmek istiyenlerin hergün ve pazarlığa iştirak edeceklerin de belli gün ve saatte teklif edecekleri mikdar ve fiatlara göre % 15 nisbetinde kat'i teminat vezne makbuzu veya banka mektubu ile Kasımpaşada bulunan komisyona müracaatları. (7854)

NAKLİYAT İŞİ MÜNAKASASI

Sümerbank Sellüloz Sanayii Müessesesinden:

Müessesemiz için Bolu ve Düzce Orman Revirlerinden mübayaa edilecek 20 ilâ 30 bin metre mikâbı tomruğun şose kenarlarındaki orman depolarından alınarak nihayet on ay zarfında Adapazarına nakil ve Adapazarında vagona tahmil işleri; kısmen veya tamamen; taliblerine ihale edilecektir.

İsteklilerin metre mikâbı - kilometre fiatını havi tekliflerinin kapalı zarfla 22 Eylûl 941 saat 16 ya kadar İzmitte müessesemiz müdürlüğüne tevdii ilân olunur.

Taahhüd edilecek beher on bin metre mikâbı için iki bin liralık muvakkat teminat akçesi kapalı zarfla beraber müesseseye teslim edilecektir.

Kamyonla nakliyatı yapacaklara; bedeli müteahhid tarafından ödenmek şartile, lâstik, benzin ve yağ müessesece temin olunacaktır.

Taahhüdün tamamı için teklifte bulunanlar tercih olunur.

Sellüloz sanayii müessesesi ihaleyi icrada serbesttir.

İstanbul Levazım Âmirliğinden Verilen Harici Askeri Kıtaatı İlânları

Aşağıda yazılı mevadın kapalı zarfla eksiltmeleri hizalarında yazılı gün, saat ve mahallerdeki askeri satın alma komisyonunlarında yapılacaktır. Taliblerin kanuni vesikalarile teklif mektublarını ihale saatlerinden bir saat evvel aid olduğu komisyona vermeleri. Evsaf ve şartnameleri Ankara ve İstanbul Lv. Âmirlikleri satın alma komisyonlarında görülebilir.

Cinsi.		Miktarı	Tutarı lira	Teminatı lira	İhale günü saati ve mahalli		
Bulgur.	kilo	72,000	11,700	878	12/9/941	10)	
Sığır etı.	»	150,000	37,500	2813	12 » »	14)	Çorum
Buğday kırdırılmaşı	»	500,000		2250	8 » »	10	İskenderun.
Pirinç.	»	91,000	45,500	3413)			
Bulgur.	»	110,000	27,500	2063)	17 » »	15	Sarıkamış
Yemeni.	çift	15,000	75,000	5000	10 » »	17)	
Çizme.	»	15,000	225,000	12,500	10 » »	16)	
Kundura.	»	25,000	212,500	11,675	10 » »	16,30)	Afyon.
Er kundurası.	»	6,000	60,000	4250	15 » »	16	Balıkesir.
Sade yağ.	kilo	50,000	87,500	5625	10 » »	16	Balıkesir.

(955 7450)

* *

Beher kilosu 2 kuruştan 1600 ton buğday un yaptırılacaktır. Kapalı zarfla eksiltmesi 23/9/941 Salı günü saat 11 de Çorluda askeri satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tutarı 32,000 lira, ilk teminatı 2400 liradır. Şartnamesi komisyonda görülür. Taliblerin kanuni vesikalarile teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (943-7411)

* *

Tahmin bedeli 19,317 lira olan listesinde yazılı 30 kalem veteriner ecza ve malzeme 11/9/941 Perşembe günü saat 11 de Ankarada M. M. V. Satın alma kimsyonunda pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin 2897 lira 60 kuruş kat'i teminatlarile belli vakitte komisyona gelmeleri. (941-7369)

* *

Aşağıda yazılı mevadın kapalı zarfla eksiltmeleri hizalarında yazılı gün, saat ve mahallerdeki askeri satın alma komisyonlarında yapılacaktır. Taliblerin kanuni vesikalarile teklif mektublarını ihale saatlerinden bir saat evvel aid olduğu komisyonlara vermeleri.

Cinsi	Miktarı Kilo	Tutarı Lira	Teminatı Lira	İhale günü, saat ve mahalli		
Saman.	1,360,200	51,008	3801	12/9/941	16	İzmir Lv. Âmirliği.
Yulaf, veya arpa.	472,500	66,825	5011,88	17 » »	11	Söke.
Kuru ot.	496,530	32,274,45	2420,58	19 » »	11	Söke.
Koyun eti.	20,000	11,000	825	15 » »	16	Afyon.

(969 - 7552)

* *

Aşağıda miktarları yazılı bulgurlar kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhaleleri 12/9/941 Cuma günü hizalarında yazılı saatlerde Ardahanda askeri satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliblerin belli saatlerden bir saat evvel kanuni vesikalarile teklif mektublarını komisyona vermeleri.

Miktarı Kilo	Tutarı Lira	Teminatı Lira	İhale saati
52,000	15,600	1170	11
104,000	31,200	2340	9

(977 - 7652)

* *

Fosseptik çukurlarının yaptırılması kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 20/9/941 Cumartesi günü saat 11,30 da Eskişehirde askeri satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 11,725 lira 64 kuruş ilk teminatı 879 lira 2 kuruştur. Taliblerin kanuni vesikalarile teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. Evsaf ve şartnamesi komisyonda görülür. (995 - 7751)

* *

Aşağıda yazılı mevadın pazarlıkla eksiltmeleri hizalarında yazılı gün, saat ve mahallerdeki askeri satın alma komisyonlarında yapılacaktır. Taliblerin belli vakitlerde aid olduğu komisyonlarda bulunmaları.

Cinsi		Miktarı kilo	Tutarı lira	Teminatı lira	İhale gün, saat ve mahalli		
Odun.		340,000			15/9/941	16	Babaeski.
Odun.		1,200,000	24,000	3,600	10 » »	10	Trabzon.
Muhtelif nakliyat.			5,000	375	13 » »	11	Çanakkale.
Odun.		11.592,000	216,980	13,270,50	22 » »	16	Bolayır.
Kuru ot.		520,000	28.600	2,145	10 » »	15	Yerlisu.
Yaş üzüm.		5,000			11 » »	14	Hadımköy.
Kundura.	çift.	2,000	20,000	3,000	20 » »	11	Çanakkale.

(1023-7918)

* *

Üç milyon metre D. Tipi çamaşırlık kaput bezi pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 15/9/941 Pazartesi günü saat 11 de Ankarada M. M. V. Satın alma komisyonunda yapılacaktır. 200,000 metreden aşağı olmamak üzere ayrı ayrı teklifler de kabul edilir. İsteklilerin teklif edecekleri mikdar üzerinden kanuni kat'i teminatlarile belli vakitte komisyona gelmeleri. (1019-7877)

* *

Beher kilosu 7,5 kuruştan 221 ton kuru ot kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 24/9/941 Çarşamba günü saat 15 de Midyatta askeri satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 16,575 lira ilk teminatı 1243 lira 13 kuruştur. Taliplerin kanuni vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri (1021-7916)

* *

Beher metresine tahmin edilen fiatı 24 kuruş 75 santim olan 100,000 metre D. Tipi 75 santim arzında çamaşırlık bez 12/9/941 Cuma günü saat 11 de Ankarada M. M. V. Satın alma komisyonunda pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin 3712 lira 25 kuruş kat'i teminatlarile belli vakitte komisyona gelmeleri. (1017 - 7875)

Devlet orman işletemsi Karabük revir âmirliğinden

1 — Karabük revir âmirliğinin Yenihan ve Safranbolu bölgeleri hududu dahilinde vaki Komarı gegen, Kocadağ, Kırık, Buğadağı, Yapraklı, Kuzdağı ve Yama arkası ormanlarında kesilmiş tahminen «3500» metre mik'ap kayın tomruğunun kökü dibinden alınarak Bartın, Safranbolu şosesi güzergâhındaki rampalara nakil ve istif işi açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltmeye konulan tomrukların nakli ve istif işi için beher metre mikâbına «6» lira «30» kuruş muhammen bedel takdir edilmiştir.

3 — İsteklilerin eksiltmeye aid şartnameyi Ankara orman umum müdürlüğü İstanbul çevirge müdürlüğü ile Karabük revir âmirliğinde görülebilir.

4 — İsteklilerin % 7,5 muvakkat teminat akçesi olan «1653» lira «75» kuruşa aid makbuz veya buna mümasil hükümetçe muteber vesaikle 10/9/941 tarihine rastlıyan Çarşamba günü saat 14 de Karabük devlet orman işletmesinin Safranbolu bölge binasında revir âmirliği riyasetinde teşekkül edecek komisyona müracaatları «770»